

A tömbházépítés ellen szavaztak

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Minden tavasszal az EKE tagjai karbantartó munkálatokat végeznek az úton.

2

Május 10–11-én a marosvásárhelyi várbán szervezik meg a Transylvanian Steak & BBQ Festet, Maros megye első olyan gasztronómiai fesztiválját, amely egyesíti a világszínvonalú BBQ- és steak-versenyeket, valamint a közönség számára is kulináris élményeket kínál.

4

A Lyme-kórt okozó baktérium (*Borrelia burgdorferi*) nem azonnal jut be a szervezetbe, az első 12 órában a fertőzés esélye nagyon alacsony.

5.

Fotó: Nagy Tibor

Mezey Sarolta

A referendum kezdeményezője Daniel Češa helyi tanácsos volt, előzménye, hogy a helyi tanácsnak a referendum megszervezéséről szóló első határozatát a Központi Választási Irodához (BEC) továbbították, hogy a helyhatósági választásokkal egy időben szervezhessék meg a

(Folytatás a 4. oldalon)

AKTUÁLIS

A konklávové kulcsa

Vajda György

A rohamos változások korát éljük, amikor olyan gyorsan változik körülöttünk a világ, hogy csak úgy kapkodjuk a fejünket. Alig tudjuk követni az újdonságokat a technológia világában, a gazdaságban, a politikában, a közéletben egyaránt. Felőrölnek minket a stressz, a járványok, a létbizonytalanság, korunk divatos betegségei. Sebet ejt a szívekben az elvándorlás, a magány, az egymástól való elidegenedés. A cybervilág útvesztőjében manipulálhatók, félvezethetők, sérülékenyek lettünk. Agyunkat átszövi a gyors, felületes információáradat, amely behálózza, felületessé teszi gondolkodásunkat. Hamis próféták nyújtanak kezet az általuk felkavart társadalmi mocsárba süllyedt, irányvesztett embereknek. Eszméletlenül meggagdagodott új nabobok érdekeik szerint mozgatnak háttérből életretolt, felvértezett, erkölcsstelen, hamis prófétákat, akik a fekete özevgy által szőtt pókhálóban vergődnek abban a reményben, hogy kiszabadulhatnak e halálos ölelésből. Tiszavirág-életű csillogásuk ugyanúgy az enyészete lesz, mint a boldogság pillanatát átélő kérészé. Megkopott szobrokként hullnak szét a megpróbáltatások enyhe földmozgásának hatására a kövületeknek tartott példaképek. Az erkölcsi válság örvényében lebegünk, efemer fogódzókat keresve, egy jobb jövő reményében. Közben elragad a nyájszellem, és sodródunk az árral. Nemrég búcsúzott a világ egy olyan vallási vezetőtől, Ferenc pápától, aki mindezt látta, szentszéki küldetésének világáig kürtölte, saját példájával igazolta, hogy lehet másként is cselekedni, gondolkodni, mint amerre ma halad a világ. Szót emelt a migránsüldözés,

(Folytatás a 3. oldalon)

-50% Kedvezmény
a nyugdíjasok
számára

*A kedvezmény az UNCOATED műanyag lencsére érvényes.

**Ajánlatunk a készlet erejéig tart,
nyugdíjszelvénnel igényelhető.**

A kedvezmény érvényes:

2025. május 31-ig.

MÁJUS

8

CSÜTÖRTÖK

Ma **MIHÁLY**,
holnap **GERGELY** napja

Az év **128.** napja, hátravan **237** nap

IDŐJÁRÁS

Zápor lehetséges

Hőmérséklet:
max.: **17 °C**
min.: **9 °C**

naptár

Isten éltesse!

GERGELY: a görög Grégoriosz név latin Gregorius formájának a Gregor rövidüléséből alakult ki. A görög név jelentése 'éber', 'örkődő'.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2025. május 7.	
1 €	5,0991 lej
1 \$	4,4898 lej
100 Ft	1,2613 lej
1 g arany	487,1276 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

M E G Y E I H Í R E K

46 házkutatást tartottak Maros megyében

Május 7-én reggel a megyei rendőrség erdő- és halgazdálkodást felügyelő részlege a nyárádszeredai rendőrőrs-sel közösen 46 házkutatást hajtott végre Maros megyében egy, a Marosvásárhelyi Bírósági Ügyészségen iktatott, fakitermeléssel kapcsolatos bűnügyi dosszié tárgyát képező ügyben. Az okozott kár hozzávetőlegesen 50 ezer lej. Az akcióban a rendőrség több részlege, az erdőőrség és az erdőgazdálkodási igazgatóság szakemberei is részt vesznek.

33. Bolyai Nyári Akadémia

Az idei Bolyai Nyári Akadémia főtémája a jóllétérzés fejlesztése a közoktatásban. Idén 6 hetes időszak alatt, 4 napos szerkezetben, várhatóan 430 pedagógus részvételével, 11 helyszínen szervezik meg a szekciókat. A képzési programok témái – hazai, anyaországi és külföldi előadók, képzők és foglalkozásvezetők bevonásával – az iskolai jóllét kérdéskörét érintik, amellyel fel szeretnék hívni a figyelmet ennek rendkívüli fontosságára. A 33. Bolyai Nyári Akadémia főmegnyitóját július 14-én Szovátán tartják a Teleki Oktatási Központ Bíró István termében. Feliratkozni június 15-ig lehet. A jelentkezési feltételekről az RMPSZ honlapján található információk.

My Family Market – gasztronómiai vásár

Május 10-én, szombaton a marosvásárhelyi Gyémánt piacon első alkalommal szervezik meg My Family Market gasztronómiai vásárt, ahol a hangsúly a helyi termelők által előállított élelmiszereken lesz. Ezen a vásáron a helyi termelők meghívásos alapon vesznek részt. A szervezők számos szempontot vesznek figyelembe, mint például a termékek minőségét. Ebből adódóan a jelenlévőket Marosvásárhely és vidéke legjobb termelőinek tekintik. A vásár 8-16 óra között tart nyitva.

Önkéntes program az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítványnál

Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány marosvásárhelyi fiókja önkéntescsapatába 15–22 éves, tettere kész fiatalokat keres, akik az alapítvánnyal együtt formálnák a helyi kulturális életet. Az önkéntesek részt vesznek majd a rendezvények szervezésében, ezért számos kedvezményt kapnak majd, például ingyenes belépőt a nyári fesztiválokra. A jelentkezőknek az Erdélyi Hagyományok Háza Önkéntes Program oldalán található űrlapot kell kitölteni. További kérdésekre Balogh Zsolt válaszol. Tel. +40-756-721-466.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Jelzésfelújítás a Mária-úton

Fotó: Both János

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület Marosvásárhelyi Osztálya 2010-től építi a megyénk területén áthaladó majdnem 100 km-es Mária gyalogos zarándokutat. Minden tavasszal az EKE tagjai karbantartó munkálatokat végeznek az úton. Május elsején az egyesület 12 tagja mintegy 8 km-es részen, Nyárádselye és Sóvárad között, felújította a jelzéseket, faoszlopokra helyezett hat irányjelző táblát. Bejárva a szakaszt, még négy helyet szemeltek ki, ahol szintén szükség lesz eligazító táblákra.

Május 2-án heten Székelybőben folytatták a munkálatokat, ahol a Székelybőért Egyesület oszlopos tagja, Magyarai István traktorral kiszállított két oszlopot, amelyet olyan helyre állítottak fel, ahol a turisták gyakran eltevednek. Ezeket is irányjelzővel látták el.

Ezenkívül még mintegy 3 km-es szakaszon újítottak fel jelzéseket, és új útvonalat is kijelöltek, ugyanis a korábbi eltele a gaz. Mindezeket a

munkálatokat az Őrvár környékén végezték el az önkéntesek.

A májusi tervek között szerepel még a Mezőmadaras és Marosvásárhely közötti szakasz bejárása, a hiányzó jelek pótlása. Ezután pedig az EKE tagjai arra készülnek, hogy fogadják azokat a pünkösdi zarándokokat, akik Magyarországról jönnek, és

a csíksomlyói búcsúba tartanak. Várhatóan május 26-31. között érkeznek megyénk területére, az EKE-sek elkísérik őket, mi több, arra is vállalkoznak, hogy a nagyobb csomagokat elszállítják egyik szálláshelyről a másikra – tájékoztatott *Szilágyi Eszter*, az EKE Marosvásárhelyi Osztályának Mária-út-programkoordinátora. *(vagy)*

Könyvbemutató: Erdélyi magyaRock 1970–2010 II.

Május 29-én 18 órától a Rocksuli vendégeként a Posta utca 2. szám alatti előadóteremben Bartha Csaba, a Kolozsvári Rádió munkatársa bemutatja a 2022-ben megjelent *Erdélyi magyaRock 1970–2010* című könyv második kötetét, amely a hazai magyar könnyűzene történetének első négy évtizedével foglalkozik. Kicsit mélyebbre „ásva”, tágitva a műfaji határokat, felidézi a folk-beat legismertebb előadóinak, a neves romániai magyar rock- és jazz-zenészeknek, valamint a könnyűzene, tánczene sztárjainak pályafutását. Az olvasó több mint száz pop-, rock- és folkegyüttes vagy szólista történetével ismerkedhet meg, sok fényképpel és életútinterjúkkal illusztrálva. Kik voltak a nagy generáció tagjai, azok, akik a beat- és a

folkzene után felfedezték maguk és korosztályuk örömeire a régi zenét és a táncmuzikát? Kik szórakoztatták a kisvendéglők és a nagy fesztiválok közönségét Nagyváradon, Marosvásárhelyen, Kolozsváron és a többi erdélyi városban? Kiderül az Erdélyi magyaRock 1970–2010 II. kötetből, amely az elsővel együtt úttörő módon foglalja össze az erdélyi magyar könnyűzene történetét. A II. kötet főszereplői: a

Fogarassy György, Kiss Éva, Szabó Edit, Zeitz Gabriella.

Az esemény vendéglátója Hints Zoltán, a Rocksuli vezetője. A rendezvényen zenél a Corax, a Prospect és a Polifon együttes. *(v.gy.)*

RENDEZVÉNY

30 éves a Napsugár néptáncegyüttes

Május 11-én, vasárnap 17 órától gálaműsorral ünnepel a Napsugár néptáncegyüttes, melyen a volt és jelenlegi tagok, illetve vendégegyüttesek lépnek fel. A műsorra a Maros Művészegyüttes termében kerül sor.

Ariadnae XXIX – 2025

Újabb állomásához érkezett a Romániai Képzőművészek Szövetsége Marosvásárhelyi Fiókjának egyik legrangosabb rendezvénye, a textilművészek hagyományos Ariadnae kiállítása. E látványos és folyamatosan megújuló művészeti ág remekművei május 9. és június 13. között várják a közönséget az Art Nouveau Galériában. A megnyitóra pénteken, május 9-én 18 órai kezdettel kerül sor. Az országos szintű tárlaton 11 művészeti központ félszáz textilművésze mutatja be új alkotásait nagy tematikai és ötletgazdagságban.

Kicsi kozmosz – beszélgetés Selyem Zsuzsával

Május 8-án 18 órától Selyem Zsuzsa író lesz a Gemma Book Café vendége. A Kicsi kozmosz című legújabb kötetéről a szerzővel Daray Erzsébet beszélget. Az eseményre a belépés ingyenes. Selyem Zsuzsa könyvei a helyszínen megvásárolhatók, a beszélgetést követően dedikálásra is sor kerül. Akik

biztosan helyhez szeretnének jutni, és fogyasztani is szeretnének, legalább fél órával az esemény előtt legyenek jelen. A marosvásárhelyi születésű szerzőnek a Jelenkor Kiadónál megjelent kötetei: Moszkvában esik (2016), Az első világvége, amit együtt töltöttünk (2020).

Multidiszciplináris tantárgyverseny a Bolyai líceumban

Az Oktatási Minisztérium a Bolyai Farkas Elméleti Líceumot bízta meg a Bolyai Farkas multidiszciplináris tantárgyverseny országos szakaszának megszervezésével. A tantárgyverseny nyitóünnepsége május 10-én 8.30 órakor kezdődik a líceum dísztermében. A versenyen 226 erdélyi magyar diák méri össze tudását 13 szekcióban – tájékoztatott Hajdú Zoltán igazgató. A részt vevő tanulók a következő versenyeken mérhetik össze tudásukat: Nyárády Erazmus Gyula biológia, Heinrich László fizika, Teleki Sámuel földrajz, Kalkulusz informatika, Fabinyi Rudolf kémia, Societas Humana társadalomtudomány, Historia Nostra történelem és Infinity angol tantárgyverseny.

A fehér kontinensről a Studium Hubban

Antarktiszt – a fehér kontinens címmel Unger Enikő földrajztanár tart előadást a marosvásárhelyi Studium Hub (Bolyai tér 15. szám) földszinti konferenciatermében május 14-én, szerdán 19 órától.

Az államelnök-választás után kialakult politikai helyzetkép

Az államelnök-választás végleges eredményei

Vasárnap a választójoggal rendelkező állampolgárok 53,19 százaléka, 9.571.899 személy szavazott. A leadott szavazatok 98,52 százalékát, azaz 9.430.274 szavazatot nyilvánítottak érvényesnek. Az érvénytelen szavazatok száma 141.388 (1,48 százalék). A Központi Választási Iroda (BEC) által kedd este közölt végleges eredmények szerint a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) jelöltje, George Simion nyerte az elnökválasztás első fordulóját 40,96 százalékos (3.862.761 szavazat) támogatottsággal, a második pedig helyen Nicușor Dan független jelölt végzett 1.979.767 szavazattal (20,99 százalék), őket követik sorban Crin Antonescu

(Románia, előre! szövetség) – 1.892.930 szavazat (20,07 %); Victor Ponta (független jelölt) – 1.230.164 szavazat (13,04 %); Elena Lasconi (Mentsétek Meg Romániát szövetség) – 252.721 szavazat (2,68 %); Lavinia Șandru (Szociálliberális Humanista Párt) – 60.682 szavazat (0,64 %); Daniel Funeriu (független jelölt) – 49.604 szavazat (0,53 %); Cristian Terheș (Román Nemzeti Konzervatív Párt) – 36.445 szavazat (0,39 %); Sebastian Popescu (Új Románia Párt) – 25.994 szavazat (0,28 %); John-Ion Banu Muscel (független jelölt) – 22.020 szavazat (0,23 %); Silviu Predoiu (Nemzeti Akció Ligája Párt) – 17.186 szavazat (0,18 %).

Kelemen Hunor: Most Nicușor Dan győzelme a fontos

Kelemen Hunor kedden kijelentette, hogy az RMDSZ számára Nicușor Dan elnökválasztási győzelme az elsődleges, de ehhez a független jelöltnek megfelelő mozgósítással több millió szavazatot kell szereznie.

A szövetségi elnöktől azt kérdezték a parlamentben az újságírók, hogy mi a véleménye a Szociáldemokrata Párt (PSD) ellenzékbe vonulásáról. „Nincs semmilyen véleményem, ez a PSD dolga” – válaszolta a politikus. Kelemen Hunor emlékeztetett arra, hogy már az év elején azt nyilatkozta: ha a kormánypártok elnökjelöltje, Crin Antonescu nem jut be a második fordulóba, akkor nem valószínű a koalíció fennmaradása. „Tegnap óta a koalíció hivatalosan már nem létezik. Természetesen az ügyvivő kormány 45 napig ellátja a feladatait” – jelentette ki. Kérdésre válaszolva az RMDSZ elnöke lehetségesnek nevezte egy kisebbségi kormány megalakulását. Tévesnek nevezte a PSD-nek azt a dön-

tését, hogy egyik jelöltet sem támogatja a második fordulóban. „Tőlük kell megkérdezni, hogy miért döntöttek így” – tette hozzá. Kelemen elmondta, hogy Nicușor Dan elnökválasztási győzelmét tekinti prioritásnak. „Más számomra most nem téma. Ha Nicușor Dan megnyerte a választást, akkor természetesen további tárgyalások következnek, de ma teljesen értelmetlen és kontraproduktív bármi másról beszélni” – magyarázta. Arra a kérdésre, hogy mit fog tenni, ha Nicușor Dan nem nyeri meg az elnökválasztást, az RMDSZ vezetője így válaszolt: „Akkor a másik jelölt alakít kormányt”. Amikor arról faggatták, hogy számít-e a PSD és a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) közös kormányzására, Kelemen leszögezte, hogy nem akar spekulációkba bocsátkozni a második forduló után várható eseményekkel kapcsolatban. „Ma számomra az egyetlen prioritás Nicușor Dan győzelme” – fogalmazott az RMDSZ elnöke.

Azzal kapcsolatban, hogy Antonescu

az RMDSZ-vezetésű településeken nyert, a másik két kormánypárt által vezetett településeken pedig veszített, Kelemen Hunor kijelentette, hogy a koalíciós társak teljesíthettek volna jobban is. Emlékeztetett arra, hogy 88 ezer szavazat hiányzott a koalíció jelöltjének a második fordulóba kerüléshez. A második két kormánypárt gyenge teljesítményét pedig azzal magyarázta, hogy sok szavazót veszítettek a múlt év óta. „De ez nem a megfelelő időpont ennek a megvitatására, (...) talán a második forduló után. Az viszont egyértelmű volt, hogy ha a választóiknak több mint a fele a koalíció jelöltjére szavaz, akkor Crin Antonescu bejut a második fordulóba” – magyarázta. Kelemen elmondta azt is, hogy Nicușor Dan győzelméhez nagymértékű mozgósításra van szükség. Másfelől szerinte hagyni kell Bukarest főpolgármesterét, hogy a második fordulóig megőrizze független státuszát. „Ezt ő maga kérte az öt támogató pártoktól, és szerintem ez egy jó stratégia” – mondta az RMDSZ elnöke. *(Agerpres)*

Nicușor Dan: Nem időszerű az előre hozott választás

Nicușor Dan független elnökjelölt kedd esti sajtótájékoztatóján az aznapi pénzüpi fejleményekkel kapcsolatban arról biztosította a közvéleményt, hogy Románia egy versenyképes vállalkozói szférával rendelkezik.

Bukarest főpolgármestere arra reagált, hogy kedden, történelmi csúcsot döntve, az euró hivatalos árfolyama meghaladta a pszichológiai küszöbnek tekintett 5 lejt. Emlékeztetett arra, hogy Románia az elmúlt tíz évben megduplázta bruttó hazai termékét, a Nemzeti Bank 60 milliárd eurós devizatartalékkal rendelkezik, amellyel képes visszaverni a lej elleni bármilyen támadást, és az ország most kezd jelentős forrásokhoz jutni a 2021–2027-es uniós többéves pénzügyi keretből. „Tehát nincs ok pénzügyi pánikra Romániában” – jelentette ki. A független elnökjelölt bizakodóan nyilatkozott arról, hogy a második fordulóban a kampányvitákat követően a román társadalom a „bölcs változást”, nem pedig a „káoszhoz vezető” változást választja. Arra a kérdésre, miszerint ki a felelős azért, hogy az euró árfolyama kedden átlépte az 5 lejes küszöböt, Nicușor Dan azt válaszolta, hogy az ország pénzügyi helyzetének megóvása érdekében mindenkinek kötelessége „a nyugalom és a stabilitás üzenetét” közvetíteni.

Nicușor Dan azt is kijelentette, hogy kész kiállni televíziós vitára George Simionnal. Elfogadja a televíziós választási vi-

tákra szóló meghívásokat. A független államfőjelölt nem tartja időszerűnek az előre hozott parlamenti választások kezdeményezését, függetlenül attól, hogy ki nyeri el az államfői tisztséget. Kifejtette, hosszú ideje instabilitás jellemzi az országot, tavaly novemberben érvénytelenítették az elnökválasztást, aztán ügyvivő államfő került az ország élére, most pedig ügyvivő miniszterelnöke és kormánya van az országnak. „Az előre hozott választások újabb több hónapnyi instabilitást jelentenének” – fogalmazott. Hozzátette, Romániának jelenleg van parlamentje, amelynek még három és fél évig tart a megbízatása, és az új államfőnek ezzel a parlamenttel kell majd együttműködnie egy új kormánykonstrukció kialakítása érdekében. A politikus azt is elmondta, nem kívánja kommentálni Marcel Ciolacu lemondását, de meglátása szerint „nem lett volna helyénvaló”, hogy továbbra is ő vezesse a kormányt. Arra a kérdésre, hogy lehetségesnek tartaná-e egy USR–PNL–RMDSZ–nemzeti kisebbségek alkotta kisebbségi kormány alakítását, amelyet esetleg a PSD is támogat a parlamentben, Nicușor Dan azt válaszolta, „ez is egy variáns”. Leszögezte, Romániának reformokra van szüksége és egy olyan kormányra, amelyiknek van bátorsága végrehajtani ezeket. „Arról, hogy az Európa-barát pártok közül melyek kívánják ezt felvállalni, illetve, hogy melyek lesznek a kormányzás főbb irányvonalai, a második forduló után kell elkezdeni a tárgyalásokat” – szögezte le. *(Agerpres)*

A választók történelmet fognak írni

Az elnökválasztás május 18-i második fordulójában az urnákhoz járuló valamennyi választópolgár történelmet fog írni – jelentette ki szerdán Ilie Bolojan.

Az ügyvivő államfő a romániai üzleti vezetők találkozáján mondott beszédében rámutatott, a változás mozgatórugója nem Bukarest, nem egyik vagy másik kormány, hanem azok az emberek, akik akár a verseny-, akár az állami szférában tevékenykedve teszik a kötelességüket. „De sokkal gyorsabb ütemű a változás, ha az emberek többet tesznek annál, amit kérnek tőlük. Önök többet tesznek az elvártnál, és ez jelenti a

fejlődés felgyorsulását” – mondta a jelen lévő vállalkozóknak. Bolojan hozzátette, el kell ismerni, hogy az ország jelenlegi helyzete nem „ideális”, de minden választópolgár, aki május 18-án elmegy szavazni, történelmet fog írni. „Menjenek el szavazni, és szavazzanak úgy, ahogy a lelkiismeretük diktálja, de gondoljanak Románia státuszára a világban, gondoljanak a méltóságra, a dolgozó emberekre, a normalításra. Ezek mind az európai Románia irányába mutatnak, egy olyan Románia irányába, amely megérti, hogy teljesítményt elérni csak komolysággal lehet, nem botrányokkal” – fogalmazott az ügyvivő államfő. *(Agerpres)*

ORSZÁG – VILÁG

Évi 6,47 százalékra nőtt a három hónapos bankközi hitelkamatláb

A kedden jegyzett évi 6,08 százalékról 6,47 százalékra nőtt szerdán a lejalapú hitelek törlesztőrészletét befolyásoló három hónapos bankközi hitelkamatláb (ROBOR) – közölte a Román Nemzeti Bank (BNR). A múlt év elején 6,21 százalékos volt a három hónapos ROBOR. A jelzáloghitelek esetében alkalmazott hat hónapos bankközi hitelkamatláb 6,16 százalékról 6,53 százalékra, a 12 hónapos ROBOR 6,23 százalékról 6,58 százalékra nőtt. A fogyasztói hitelek irányadó mutatója (IRCC) jelenleg évi 5,55 százalék. A negyedévente közölt referenciamutató a bankközi tranzakciók napi kamatának számtani középárányosa. A három hónappal ezelőtt közölt érték évi 5,66 százalék volt. *(Agerpres)*

Csak akkor csökkentik a jogosítvány felfüggesztésének időszakát, ha a szabálysértő kifizette a bírságot

Elfogadta szerdai ülésén a képviselőház azt a törvénytervezetet, amely a szabálysértés miatt kirótt pénzbírság kifizetésének igazolásához köti a vezetési jogosultság felfüggesztése időszakának csökkentését. A tervezet a közúti közlekedést szabályozó 2002/195-ös sürgősségi rendeletet (KRESZ) egészíti ki. A jogszabály-módosítás szerint a bevont jogosítvány tulajdonosának igénylésére a vezetési jogosultság felfüggesztésének időtartama az időszak egyharmadával lerövidülhet, ha az érintett a sikeres KRESZ-vizsga mellett igazolni tudja, hogy befizette a szabálysértés miatt kirótt pénzbírságot. A képviselőház döntő házként szavazott a tervezetről. *(Agerpres)*

15.000 lejes támogatás mesterséges megtermékenyítésre

Közvitára bocsátotta szerdán a munka- és családügyi minisztérium az in vitro megtermékenyítést támogató program alkalmazási szabályairól szóló rendelet tervezetét. A tervezet szerint a meddőség-gel küszködő párok 15.000 lejes támogatásban részesülhetnek, amelyet a mesterséges megtermékenyítéshez szükséges gyógyszerek beszerzésére, illetve az országon belüli szakorvosi ellátásra fordíthatnak. A dokumentum szerint az igényléseket 2025. november 30-ig lehet majd benyújtani, és legtöbb tízezren kaphatják meg a támogatást. A jelentkezőknek több feltételnek kell megfelelniük. Ezek között szerepel, hogy a meddő pár legalább egyik tagjának (vagy a támogatást igénylő egyedülálló nőnek) román állampolgárnak kell lennie, a pár legalább egyik tagjának a román állami egészségügyi rendszerben ellátásra jogosult biztosított-nak kell lennie, illetve a kérelmező nő életkora 20 és 45 év közötti kell hogy legyen. A támogatást utalvány formájában kapják meg a kedvezményezettek. Az első, 5 ezer lej értékű utalványt a kezeléshez szükséges gyógyszerek beszerzésére, a második, 10 ezer lej értékű utalványt pedig az orvosi eljárások költségeinek fedezésére lehet fordítani. A tervezet szerint a támogatás igényléséhez szükséges valamennyi dokumentumot elektronikus formában kell majd benyújtani az erre a célra létrehozott platformon. *(Agerpres)*

A konklávé kulcsa

(Folytatás az 1. oldalról)

az extrémizmus, a kirekesztés ellen, kiállt a szegények, a letaszítottak, az irányvesztettek mellett, és sorolhatnánk a példát. Hogy mennyire sikerült nyomot hagyni a katolikus egyházban, s ezen kívül a világban, kiderül az elkövetkezendő időszakban. Összeültek a bíborosok, hogy megválasszák Ferenc pápa utódját. A világ szeme a Sixtusi-kápolna kéményére szegeződött. Nem lesz könnyű dolga annak, aki Jorge Mario Bergoglio atyát követi majd a Vatikán élén, hiszen neki kell majd továbbra is világítania azt az utat, amelyet elődje kikövezett. Ebben az összekuszált világban nem csupán a katolikusoké a pápa. Ferenc pápa erkölcsi megújulást hirdetett nemcsak egyháza, hanem mindenki számára. Szükségünk van erkölcsi, eszmei iránytűkre, amelyek a remény irányába mutatnak. Nem csak a katolikusoknak, hanem mindenkinek.

A tömbházépítés ellen szavaztak

(Folytatás az 1. oldalról)
népszavazást. Ezt a BEC formai hibára hivatkozva visszautasította. Hasonló formai okok miatt sem a parlamenti választásokon, sem az elnökválasztás első fordulóján nem kerülhetett sor a referendumra. Ezért a helyi tanács egy új határozatot hozott, amibe belefoglalták a BEC javaslatait. Ezt elfogadták, s ezzel sínre került a procedúra, május 4-ére kiírhatták a népszavazást.
A népszavazáson a koronkaiai egyértelműen kinyilvánították,

hogy tiltakoznak a tömbházak építése ellen a község területén, hogy a település megőrizze falusi jellegét, hogy továbbra is nyugodt, csendes környezet maradjon.
A polgármester elmondta, hogy ha valaki tömbházat akarna építeni, az elkövetkezőkben a tanács visszautasítja az építkezési engedélyt. Viszont van egy bökkenő, mégpedig az, hogy a vállalkozó emiatt beperelheti a tanácsot, és meg is nyerheti a pert – ez jogászokkal konzultálva derült ki.

CSÜTÖRTÖKI AGGDALOM

Helyzet van

Sebestyén Mihály

Ha mégis ő győzne a sorsdöntő vasárnapon...
Igen, aggodalomra minden okunk megvan. Bizonyára te is látad, amint a vasárnap kihirdetett győztes aranyemberrel minden gyulafehérvári munkásnő kezét akart rázni. Mert hol ünnepeljen egy efféle aranyember, ha nem Gyulafehérváron, ahol minden megragadható alkalommal ki lehetett jelenteni a nemzeti egység-egyesültség nevében valamit, ami a magyarra, a kisebbségekre nézve aggodalomra adott (adhatott) okot.
Nincs idő a lazításra. A szólás és utazási szabadság, az iskola és a magyar nyelvhasználat kerül veszélybe. A személyi szabadság válik illuzórikussá. Harmincöt év után kezdődik minden előlről?
A Funárok kora jönne az országra? És vajon akad, képződik

elégséges ellenállás, erkölcsi, politikai, nemzeti józanság, velünk való szolidaritás, mely ellenáll ennek az új aranykornak? Kibírja-e a román demokrácia a szélsőséges román demagógiát?
Lesz-e ellenmédia, és lesznek-e bátor emberek, akik nemet mondanak a parlamentben, a pártokban, az önkormányzatokban és a közéletben meg a magánéletben, akik nem hisznek annak hazug ideológiának és veszedelmes gyakorlatnak, amelyet ma nem csupán az aranyember, hanem piros nyakendős, piros baseballsapkás amerikai csiszlik és az agresszor cáriverdek képviselnek, nyomatnak, nyomulnak?
Lejárt a demokráciák kora?
Be kell fognunk a csőrünket? Megalázásunk, vesszőfutásunk itt van egy karnyújtásra?
Még meg lehet, talán, előzni. Gondolkozzatok, emberek!

Kevés kárt okozott az égszakadás

Kedden délután felhőszakadás történt a Kis-Küküllő és a Nyárád középső szakaszán, de különösebb anyagi károkat nem okozott.

A héten lehullott csapadék igazán csak hasznos volt a mezőgazdaság és a talaj vízháztartása szempontjából, de néhol a kelleténél jóval több eső esett. Kedden délután 3 és 4 óra között a Kis-Küküllő és a Nyárád középső szakaszán felhőszakadás történt, rövid ideig tartó, de heves esőzésekkel.
Ákosfalva községben Göcsöt érintette ez hangsúlyosabban, ahol a jelentős csapadékmennyiség a domboldalról lefolyva az E60-as nemzetközi útra és magángazdaságokba jutott. Osváth Csaba polgármestertől megtudtuk: rég nem volt ekkora eső, s ez bemosta a domboldalról a száraz ágakat és egyéb

hulladékot, ezért két híd eldugult, s az a vízmennyiség, amit a sánc nem tudott elnyelni, átfolyt a nemzetközi úton.
Mezőgazdasági területeket, kerteket, három alacsonyabban fekvő gazdaság udvarát öntötte el, de a lakásokba nem jutott be. A községi katasztrófavédelmi egység és a helyi rendőrség az alpolgármester irányításával ott, ahol a legnagyobb szükség volt rá, csakhamar megkezdte a beavatkozást: a víz kiszivattyúzását az udvarokból, két pincéből és egy elöntött kútból, ugyanakkor letakarították és lemosták a nemzetközi utat is, elkezdték a sáncok kitakarítását, amit szerdán is folytattak.
Lakásokat nem érintett a víz, különösebb anyagi kár nem keletkezett, és jó, hogy jég nélkül érkezett a sok eső – mondta a polgármester.

A két folyó vízválasztóján túl Balavásár és Kóródszentmárton községeket is érintette a felhőszakadás, de jelentős kárt itt sem tett, inkább csak a domboldalakról lezúduló víz okozott riadalmat. Kóród határában átfolyt a megyei úton, Szentdemeter és Kend között viszont a dombról lemosott hordalék eltorlaszolt néhány átfolyót, és szinte járhatatlanná tette a községi utat. Kenden és Balavásáron a vízelvezető árkok teltek meg, hatalmas pocsolyák keletkeztek a kapuk előtt, de kár nem keletkezett. Az önkormányzat már aznap beavatkozott; a fennakadást felszámolták a szentdemeteri úton, majd folytatták a munkát szerdán is: kitakarították az eldugult vagy feltelt vízelvezető árkokat, eltávolították a dombról bemosott földet – értesültünk Varga Adorján polgármestertől. (gligor)

Csak néhány településen hagyott nyomot a kedd délutáni esőzés, de a helyhatóságok rögtön elkezdték a beavatkozást

Fotó: Osváth Csaba közösségi oldala

Első alkalommal Marosvásárhelyen

Rangos nemzetközi gasztrofesztivál helyszíne lesz a hét végén a vár udvara

Május 10–11-én a marosvásárhelyi várban szervezik meg a Transylvanian Steak & BBQ Festet, Maros megye első olyan gasztronómiai fesztiválját, amely egyesíti a világszínvonalú BBQ- és steakversenyeket, valamint a közönség számára is kulináris élményeket kínál. A látványfőzések mellett a gyerekeket is számos érdekes gasztronómiai program várja. A rendezvény részleteiről tegnap sajtótájékoztatón számolt be Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke, valamint Szántó Lóránt, a fesztivál főszervezőjének, a Visit Maros Egyesületnek az igazgatója.

Menyhárt Borbála

A gasztrofesztiválon először szervezik meg Romániában a SCA Double Steak és a KCBS Master Series BBQ hivatalos versenyeket egy helyszínen, nemzetközi bírókkal. Az SCA verseny győztese kijutást nyerhet a 2026-os texasi világbajnokságra, amelyre eddig még egyetlen romániai versenyzőnek sem sikerült kvalifikálnia.
Szántó Lóránt, a Visit Maros Egyesület igazgatója kiemelte: az esemény nemcsak a versenyzőkről szól, hanem a nagyközönség számára is érdekes élményeket kínál, hiszen lesznek látványfőzések, amikor a neves séfek a közönség szeme láttára készítik el a különleges fogásokat úgy, hogy közben mondják, hogy éppen mit, hogyan csinálnak. Ezeket a látványfőzéseket nagy méretű képernyőkön ki is vetítik, hogy jól láthatók legyenek. Emellett lesznek workshopok, többek között kűrtőskalács-, valamint pizzaworkshop gyerekeknek, laskakészítő foglalkozás, valamint a vendégváró falatkák készítésének a rejtelmeibe is beavatják a legkisebb fesztiválozókat. Ugyanakkor tematikus vásár, gasztrokiállítás, gyerekprogramok, valamint borudvar is várja a várba látogatókat, Maros megyei borászok, illetve pálinkafőzdek is jelen lesznek. A fesztivál ideje alatt a Modern Gasztro sátorban zajlanak majd az egész

napos programok, interaktív workshopok, gasztronómiai témájú beszélgetések, és kóstolókkal is várják az érdeklődőket. A fesztivál fő attrakciója Radu Zărnescu, a Romanian Beef Master alapítója, aki látványos élő főzésekkel és kulináris történetekkel készül a közönség számára.
A sajtótájékoztatón jelen volt Péter Ferenc, a Maros megyei önkormányzat elnöke is, aki hangsúlyozta, a Visit Maros Egyesület évek óta azon dolgozik, hogy népszerűsítse Maros megye turisztikai lehetőségeit, gazdag turisztikai kínálatát, ennek érdekében az egyesület rendszeresen részt vesz nemzetközi turisztikai vásárokon, illetve nemzetközi és hazai turisztikai rendezvényeken, ezért hozta létre a Visit Maros telefonos alkalmazást is.
Idén már öt nemzetközi turisztikai vásáron mutatták be Maros megyét: Chişinăuban, Bukarestben, Budapesten, Berlinben, valamint Kazahsztánban, és az eredmények már kézzelfoghatóvá kezdenek válni, hiszen 2021 óta egyre több turista látogat a megyébe, illetve az elmúlt években több turisztikai díjat érdemelt ki a megyebeli desztinációk, valamint a helyi szolgáltatók. Legutóbb Szováta nyerte el az Év Gyógyfürdőhelye címet, mindez pedig egyértelműen azt jelenti, hogy minőségi szolgáltatások vannak Maros megyében.
– A Transylvanian Steak & BBQ Fest az

első rangos gasztronómiai rendezvény Maros megyében a Visit Maros Egyesület szervezésében, egy olyan nemzetközi gasztroesemény, amilyen nemcsak Marosvásárhelyen, de még Erdélyben sem volt eddig. Egy olyan rendezvény, amellyel az élményturizmust támogatjuk. Ugyanakkor a Maros megyei termelők számára is egy komoly megmutatkozási lehetőség, hiszen a versenyek résztvevői, valamint az élő főzéseken a közismert séfek is Maros megyei alapanyagokat használnak. A rendezvény keretében a versenyek és a gasztroprogramok mellett lesz egy gasztrokiállítás is, amelyen professzionális konyhai felszereléseket, késeket, fűszereket és egyéb érdekességeket vonultatnak fel a láto-

gatók előtt – ismertette a fesztivál kínálatát a megyei önkormányzat elnöke.
A fesztivál keretében szombat este 8 órától egy színvonalas jazzkoncertre kerül sor a városi kávéházban.
A kétnapos rendezvényre a belépés ingyenes, azonban a látványfőzések során készült ételek megkóstolásához kóstolójegyet kell váltani, amit online, a bilete.visitmures.ro oldalon elővételben lehet megvásárolni, majd a helyszínen karszalagra váltani. Egy kóstolójegy 100 lejbe kerül.
A hétvégi gasztrorendezvénnel és a részletes programmal kapcsolatos információk az esemény Transylvanian Steak & BBQ Fest Facebook-oldalán érhetők el.

Péter Ferenc és Szántó Lóránt

Fotó: Nagy Tibor

A gyors eltávolítás csökkenti a fertőzésveszélyt

Teljében a kullancsszezon

A tavaszi felmelegedéssel beköszöntött a kullancsszezon is, ebben az időszakban országszerte jelezték a sürgősségi osztályok, hogy egyre többen fordulnak hozzájuk kullancscsípés miatt. Hogyan járjunk el helyesen, amennyiben kullancsot fedezünk fel a testünkben, illetve milyen veszélyekkel jár, ha nem vesszük észre, és hosszú ideig nem távolítjuk el? – erről kérdeztük *dr. Réti Hunor* családorvos szakorvost, a Pontis Egészségügyi Szervezet alapító tagját, *dr. Kiss Melinda* bőrgyógyász szakorvost, valamint *Orbán Zsófia* általánosorvostan-hallgatót, a szervezet tagjait.

Menyhárt Borbála

– *Mi a teendő, ha felfedezünk a testünkben egy kullancsot? Ajánlott otthon megpróbálni eltávolítani vagy inkább orvoshoz fordulni?*

– Ha észreveszünk egy kullancsot a bőrünkben, ajánlott azonnal eltávolítani, nem szükséges feltétlenül orvoshoz fordulni vele. Ez a művelet otthon is elvégezhető, amennyiben szakszerűen történik, és nincs még nagyon mélyen a bőrben a kullancs, ugyanakkor, ha szövődmények vagy bizonytalanság merül fel, érdemes mihamarabb szakemberhez fordulni. Ajánlott otthon tartani speciális kullancsel-távolító csipeszt, és ezt használni, de más, kis méretű csipesszel is el lehet távolítani. Gyógyszertárakban kullancsel-távolító csomag is beszerezhető, amely csipeszt és gyorsfagyasztó spray-t is magában foglal. Fogjuk meg a kullancsot minél közelebb a bőrhöz (NEM a potrohánál), egy lassú és határozott mozdulattal egyenesen húzzuk ki, semmiképpen se csavarjuk vagy nyomjuk össze a testét. Végül fertőtlenítsük le a csípés helyét, és mossunk alaposan kezét.

– *Jár-e valamiféle veszéllyel az, ha otthon, nem megfelelő módon próbáljuk eltávolítani a kullancsot?*

– A veszély nem önmagában az otthoni eltávolításban rejlik, hanem a helytelen módszerekben. Az előzőleg említett csavarás a szájszerv bőrben maradásához vezethet. Összenyomás vagy a kullancs vegyszerekkel, tűzzel való ingerlése a fertőzött nyál és bétartalom bőrbe jutását segítheti elő. Nem megfelelő fertőtlenítés helyi gyulladásához és a seb befertőződéséhez vezethet. Ezenkívül, ha nem figyeljük a Lyme-kór esetleg jelentkező tüneteit (vándorló bőrpír, fejfájás, láz), akkor elmaradhat az időben elkezdett helyes gyógyszeres kezelés.

– *Nagyon fontos az idő, az, hogy minél kevesebb ideig maradjon a kullancs a testben. Mi történik, ha például valaki nem veszi észre, és akár egy-két napot marad a testben?*

– Minél tovább marad bent a kullancs, annál nagyobb a fertőzésveszély. A Lyme-kórt okozó baktérium (*Borrelia burgdorferi*) nem azonnal jut be a szervezetbe, az első 12 órában a fertőzés esélye nagyon alacsony. Ezután az első 2 napban egyre növekszik az esélye, 48 óra után már igen magas valószínűségről beszélhetünk. Bár sokkal ritkább, fontos megemlíteni a kullancsencephalitis-vírust, amely

felületet, ahol a kullancs található. Tudnak-e ártani ezekkel a módszerekkel?

– Igen, ezeket kifejezetten kerülni kell! A zsírral, olajjal való bekenés vagy gyufa használata fuladásos stresszreakciót vált ki a kullancsból, így még több kórokozót üríthet a sebbe, arról nem is beszélve, hogy az ép bőrfelületet is felsérthetjük. Ezenfelül megnehezítjük a szakszerű eltávolítást is, ha előtte zsírral vagy olajjal tettük síkossá az apró állat testét. Minden esetben a csipesszel való eltávolítás az egyetlen helyes módszer!

– *Kullancscsípés esetén szükséges-e megelőzőképpen gyógyszeres kezelés, vagy elegendő csak figyelni a csípés helyét?*

– Nem minden esetben szükséges antibiotikum, ha eltávolítottuk 36 órán belül, akkor elég, ha figyeljük a csípés helyét legalább 30 napig. Ha terjedő bőrgyulladás jelenik meg a bőrfelületen, azonnal forduljunk szakemberhez. 36 óránál hosszabb időtartam esetén javasolt a következő 72 órában orvoshoz fordulni megelőző antibiotikum-kezelés céljából. Ha nem megfelelően volt eltávolítva a kullancs, vagy olyan régióban történt, ahol gyakori a fertőzés, akkor szintén alkalmazni szokták a megelőző kezelést. Az elsődleges választandó gyógyszer a Doxiciklin, amelyből egyetlen 200 mg-os dózis indokolt megelőzés céljából. A bőrtünetek megjelenése esetén 14–21 napig folytatjuk az említett kezelést.

– *A Lyme-kór kialakulásán kívül milyen veszélyekkel járhat még a kullancscsípés?*

– Előzőleg már említettük a vírusos agyvelőgyulladást (különösen Hargita, Kovászna, Maros megyében). Gyenge immunrendszerű személyeknél egy egysejtű parazita a babesiosis nevű betegséget is kiválthatja, amely lázas rohamokkal járhat. Hordozhatnak egyéb baktériumokat is a kullancsok, mint az Anaplasma, Erlichia vagy Fransciella, amelyek szintén izomfájdalommal, lázzal és nyirokcsomóduzzanattal járó kórképeket válthatnak ki.

– *A kullancscsípéses esetekben milyen arányban alakul ki Lyme-kór?*

– A Lyme-kór valószínűsége kb. 1 és 5% között mozog egyetlen csípés esetén. Természetesen nagyban függ a rögzülés idejétől (ha 24 óra alatt el lett távolítva, akkor 1%

alatti a valószínűség), valamint a már fentebb is tárgyalt földrajzi régiótól is. Ha ki lehet mutatni, hogy a kullancs baktériumhordozó volt, akkor a fertőződés esélye 20% is lehet.

– *Mely tünetek utalnak arra, hogy az érintett személynél Lyme-kór alakult ki, illetve a csípést követően mennyi idő múlva jelentkeznek ezek a tünetek?*

– A betegség több szakaszban zajlik, ezért számít a csípéstől eltelt idő. Korai lokalizált stádiumban (1–4 hét): a csípés helyén erythema migrans alakul ki (ovális vörös folt, közepén halványabb, az esetek nagy részében nem fáj és nem viszket), amely fokozatosan terjed, és más helyeken is megjelenik (innen származik a migrans = vándorló, migráló megnevezése). Emellett láz, fejfájás, nyirokcsomó-duzzanat, fáradékonyság is jellemző. Korai disszeminált stádiumban (1–2 hónap) olyan neurológiai tünetek jelentkezhetnek, mint arcidegbénulás (leginkább egyoldali), fejfájás, szédülés, tarkómerevség, koncentrációzavar. Emellett mellkasi fájdalom és szívritmuszavarok is felléphetnek. Késői stádiumban (hónapokkal, évekkel később) krónikus ízületi gyulladások jellemzik, leggyakrabban a térdízületben. Az idegrendszeri zavarok is tovább fokozódhatnak, memória- és alvászavar, krónikus fáradtság és akár depresszió is felléphet. Fontos kiemelni, hogy a tünetek az esetek nagy részében kevésbé jellegzetesek, illetve nem minden Lyme-kórban szenvedő páciensnek van tünete.

– *Amennyiben nem vettük észre magunkon a kullancsot, illetve a csípést, milyen tünetek esetén ajánlott Lyme-tesztet végezni?*

– A csípés legtöbbször fájdalommentes, mivel különböző érzéstelenítő, véralvadástgátló és a gazdaszervezet helyi immunrendszerét elnyomó anyagokat tartalmaz a kullancsok nyála. Ezért történhet meg, hogy gyakran órákba telik, míg észrevesszük a rovar jelenlétét, vagy akár teljesen észrevétel is maradhat. Ezért mindenképp figyelemfelkeltő tünetek lehetnek: ismeretlen eredetű izomgyengeség vagy ízületi fájdalom, időszakos láz, fáradtság, arcidegbénulás (különösen egyoldali), koncentrációs zavar, memóriazavar, szívritmuszavarok. Ebben az esetben valóban indokolt a Lyme-teszt (ELISA, majd Western blot).

A képek illusztrációk

25 éves a HIFA-Románia

Két és fél évtized a segítség jegyében

Idén ünnepi fennállásának 25. évfordulóját a HIFA-Románia Egyesület, amely több mint két és fél évtizede munkálkodik a fogyatékkal élők és hátrányos helyzetű családok megsegítése érdekében. Náluk nem számít, kinek mi a feladata, az egyesület munkatársai mindannyian, ha kell, beteget gondoznak, orvoshoz szállítják a nehezen mozgókat, hazaviszik nekik az élelmet, vagy éppen az esti órákban mennek csapdát állítani, ha a sérült kétségbeesetten telefonál, hogy egér van a kamrájában. Az évforduló alkalmával Csata Évával, a HIFA-Románia igazgatójával beszélgettünk.

Menyhárt Borbála

– Huszonöt éve az igényekre válaszolva próbáltak segíteni. Az egyesület létrehozását is az igény szülte annak idején?

– Annyira szép a HIFA születésének a története, hiszen fogyatékkal élő emberek találkoznak, összebarátkoznak, elkezdnek együtt kimozdulni templomba, programokra, elkezdnek észrevenni olyan dolgokat, ami nekik fáj. De nem azokat a megoldásokat keresik, amelyek a saját életüket jobbra, könnyebbé tehetik, hanem elkezdnek gondolkodni azon, hogy létrehozzanak valamit, ami az összes sérültön segíteni tud. Így jött létre a HIFA-Románia: első körben barátok, ismerősök, hittársak és ezek hozzátartozói, gondozói ültek le gondolkodni azon, mit tehetnének a többiekért, azokért, akiknek nincsen hangja, akik nem mozdulnak ki az otthonaikból. Ez az időszak volt az, amikor kezdtek „előbukkanni” a sérültek, azonban a városi infrastruktúra nem állt készen arra, hogy ők abban boldogulni tudjanak. Az egyesület életének első éveiben hangsúlyosabb szerep jutott a táboroknak, képzéseknek, próbáltunk megtanulni pályázni, segíteni a beteggondozókon, képzéseket, csoportokat szervezni számukra, hogy egyáltalán legyen egy hely, ahol kisérik magukat. Nagyon érdekes, hogy a Fraternitás mozgalom mentén szerveződik a HIFA, amelynek a legfontosabb alapelve az, hogy a sérült legyen a sérült apostola, ne az egészséges személyek mondják meg, milyen életet kellene élniük, hogyan kellene alkalmazkodniuk, hiszen a sérült tudja hitelesen elmondani a másik sérültnek, hogy adott problémán ő is keresztülment, vagy éppen azt, hogyan sikerült neki megoldania egy nehéz helyzetet. A Fraternitás mozgalom a mai

napig a HIFA-Románia központi mozgalmá, a mai napig járunk világtalálkozókra, konferenciákra.

– A sorstársi közösségen, a lelki támaszon túl, a mindennapokban hogyan tud segíteni a HIFA?

– Az utóbbi tíz évben az egyesület életében mindent az igények szültek. Vannak gazdag lelkiéletű, fogyatékkal élő alkotóink, így megtaláljuk a módját, hogy kiállítsák a munkáikat, vannak, akik írnak, nekik lehetőséget teremtünk, hogy megjelenjenek a verseik, vagy készíttünk nekik egy újságot, ahol kibontakozhatnak. Nem kell annak sem tartalmilag, sem formailag tökéletesnek lenni, csak fejezhessék ki a gondolataikat. Vannak értelmi fogyatékkal élők, akik nehezen illeszthetők be egy-egy komolyabb programba, így számukra szervezünk sportnapot, ahol nyugodtan kibálhatnak, ugrálhatnak, nevethetnek. Vannak idősek, de fiatalabbak is, akik úgy érzik, lelkiileg nincsenek jól, számukra lelki napokat szervezünk, lelkeseket hívunk meg, vagy táborot szervezünk, ahol feltölthetnek, találkozhatnak velük egykorúakkal. Az akkreditációnk alapján az első években fogyatékkal élőkön tudtunk segíteni, akik nem voltak sérültek, azokon sajnos nem. Így született az ötlet, hogy hozzunk létre egy Segítség mindenkinek című programot, amelynek részeként bárkinek segítséget tudunk nyújtani, legyen az lelki támasz, vagy jogi, adminisztratív tanácsadás, ételmisszercsomag, gyógyszer.

– *Sérültekről lévén szó, rengeteg probléma merül fel, lehet, hogy valaki mozgáskorlátozottsága miatt nem tud eljutni orvoshoz, vagy éppen felügyeletre van szüksége, amíg a gondozó elintézi az ügyes-bajos dolgait. Ebben is tudtok segíteni?*

– Négy akadálymentes autónk van, amivel szállítani tudjuk a sérül-

teket, amikor szükségük van rá, emellett a kollégáink saját autóikkal is elviszik szükség esetén az időseket, járókerettel közlekedőket, nemlátókat.

Az otthoni beteggondozás terén van asszisztensünk, vannak kollégák, akik felkeresik a rászorulókat, hogy segítsenek a takarításban, főzésben, bevásárlásban, a családvissal, szakorvossal kapcsolatot tartanak, adminisztratív teendőket intéznek, emellett sétálni viszik az időst, a beteget, beszélgetnek vele, hogy ezáltal valamennyire tehermentesítsék a beteggondozót. Az azonban, hogy valakinél napi 4-8 órát el tudjon tölteni egy alkalmazott, azt jelenleg, hogy az adott munkatárs csak egyetlen betegről gondoskodik, holott több százan szorulnak segítségre. Csak Marosvásárhelyen 206 személyről gondoskodunk, de 450-et is eléri azoknak a száma, akik segítségért fordulnak hozzánk, akár egyszeri alkalommal is, vagy akár más megyéből érkeznek.

Ugyanakkor évek óta ételmisszercsomaggal is segítjük a rászoruló családokat. Mi nem azt a formát választottuk, mint sok más szervezet, hogy utalványt vagy kártyát adunk, és vásárolják le ők, hiszen a mi jogosultjaink között sokan vannak, akik nagyon nehezen tudják elhagyni az otthonaikat, ezért nemcsak anyagi, hanem logisztikai segítség is számukra, hogy hazaviszünk egy ételmisszercsomagot, amiből főzhetnek, boldogulhatnak egy ideig. Hogy segíthetünk, azt a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivataltól érkező havi támogatás teszi lehetővé. Emellett szükség esetén biztosítunk a rászorulóknak számára

gyógyszereket, egészségügyi segédeszközöket, nálunk nem bérelni kell ezeket, hanem teljesen ingyenes. Ha valaki úgy érzi, adománnyal meg szeretné köszönni, hálásan elfogadjuk, de akinek erre nincs lehetősége, az is hozzájuthat az eszközökhöz.

Jelentős igény mutatkozik a jogi tanácsadás iránt, amit biztosítunk, hiszen ez az a réteg, amely nem tudja megfizetni a jogász, ügyvédi díjszabásokat, hozzánk viszont bárki eljőhet a kérdéseivel, az irattal, és a jogászunk megpróbál segíteni neki. Ugyanakkor a jogszabásokkal kapcsolatos törvénybeli változásokról folyamatosan értesítjük a fogyatékkal élőket, illetve állandó zöldvonalunk van, folyamatosan kapcsolatban vagyunk velük.

Mindemellett rendszeres programjaink vannak: sportnapok, karoké-délután, filmklub, kézművesklub, játéknapi, lelki napok, bállok. A kisebb rendezvényeink mintegy negyvenfős csapattal zajlanak, a nagyobbakba pedig nyolcvan-százötvenen kapcsolódnak be. Vannak közkedvelt programok, amelyekre olyan sérültek is eljönnek, akik évek óta nem mozdultak ki. Volt alkalom, amikor táplálkozás-szakértőt hívtunk meg, akit arra kértünk, hogy mivel olyan személyekről beszélünk, akiknek nagyon be kell osztaniuk a pénzt, próbáljon meg tanácsokkal segíteni, hogy szűkös költségvetésből hogyan lehet egészségesen étkezni.

– *Az otthoni beteggondozói program keretében hány személyről gondoskodtok?*

– Az otthoni beteggondozói programunkban, amit a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal támogat, hivatalosan hatvan személyről gondoskodunk, ennyihez tudnak kijárni a kollégák. De egyértelmű, hogy nem csak ennyien kérik a segítségünket, gyakran érkezik segítségkérő hívás a leghetlenebb pillanatokban. Egy konkrét példa: nemrég ünnepnap volt, és telefonáltak, hogy egy beteg felügyeletre

szorul, mert a gondozója bekerült a kórházba. Vagy az orvosok kien-gedték a kórházból az agyvérzésen átesett beteget, és a családnak fogalma nincs, mit kezdjen vele. Ilyenkor nem merül fel, hogy milyen nap van, milyen ünnep, van egy probléma, amit sürgősen meg kell oldani, hiszen ezért vagyunk. A legszebb a civil szférában az, hogy a sófőr, az igazgató, a szociális munkás, a kinetoterapeuta, a jelnyelvtolmács – holott nem az a feladata – ha beteget kell gondozni, ha pelenkázni kell, vagy levágni a beteg körmét, haját, akkor mindenki teszi, amit tenni kell.

– *Kívülállóként látjuk, hogy az akadálymentesítés terén a mai napig rengeteg a hiányosság, nehezen jutnak be intézményekbe, kórházakba a fogyatékkal élők. Ti mit tapasztaltok, melyek a legnagyobb nehézségek, amelyekkel szembe kell nézniük a mindennapokban?*

– Szinte mindenre van megoldás, de hogy mi lesz a sérülttel, amikor a beteggondozó megöregszik, megbetegszik, halálán van, az a mai napig nincs megoldva. A családtagjukat, sok esetben a sérült gyerekeket ellátó beteggondozók zöme próbálja távol tartani magától ezt a gondolatot, próbál még nem foglalkozni vele, aztán egyszer csak megtörténik a baj, ami nem feltétlenül haláleset, hiszen előfordulhat, hogy műtetre szorul a gondozó, bekerül a kórházba, és azt a pár napot, amíg bent kell maradnia, le kell fedni, hiszen nem maradhat felügyelet nélkül a gondozásában lévő sérült. Van, amikor szomszédok, barátok segítenek be, vagy a család össze tud fogni, és megoldja a problémát. Egyre többen vannak ebben a helyzetben, nem csak fogyatékkal élők, hanem demenciával küzdők, agyvérzés után lábadozók is.

Van, ahol a testvér át tudta venni ezt a szerepet, van, ahol ismerős, rokon munkanélkülivé vált, így felvállalta ezt a munkát, alkalmazták gondozóként, de még mindig nagyon sokan vannak, akiknek nincs alternatívájuk, ha idősek, betegek és minden nap kihívás számukra felkelni, akkor is ellátják a sérült gyerekeiket.

Mindemellett, annak ellenére, hogy erre törvény van, a kórházakban a mai napig harcolni kell azért, hogy a gondozó a beteg mellett lehessen, hogy adjanak legalább egy széklet, amire leülhet, holott ő látja el a beteg körüli teendők nagy részét, mivel humánerőforrása erre nincs a kórházaknak. A mellékhatások nem akadálymentesítettek, nincsenek eszközök, amelyek lehetővé tennék a fogyatékkal élő beteg személyre szabott ellátását. Nem beszélve arról, hogy az orvosok nagy része nem rendelkezik kellő tapasztalati tudással arról, hogy milyen sajátos igényei vannak egy fogyatékkal élő betegnek.

Fotók: HIFA Románia

Enikő receptjei

TÁRKONYOS ALMA-ZELLER LEVES FÜSTÖLT KOLBÁSSZAL

Egy közepes méretű zellergumót meghámozok. Citromlével ízesített vízben tartom, hogy megőrizze fehér színét. Öt közepes méretű almát meghámozok, tetszés szerint kockára vágom, egy nagyobb murkot karikára vágok, egy fej hagymával, a kockára vágott zellerrel, egy szál friss, füstölt kolbászzal (marhakolbász, amit karikára vágtam), öt tyúkhúsleves-kockával, pár szemes borssal, három liter vízzel főni teszek. Amikor a zeller már majdnem puha, az almákat is hozzáadom a zelleres léhez. A friss tárkonyt picit feldarabolom. A leveshez készítek egy nagyon vékony pirospaprikás rántást, amihez egy csapott evőkanál teljes kiőrlésű lisztet adok. Összeforralom, egy dl növényi tejszínt is adok hozzá, és egy citrom kifacsart levével ízesítem a levest. Tálaláskor citromhéjat is reszelek rá.

VAGDALT CSIRKEMELL-CSIRKEMÁJ SZELET KRUMPLIPÜRÉVEL

kanál lisztet, két evőkanál prézlit – két evőkanál zsíros tejfölt hozzáadva –, alaposan kikaparok. Kb. 10 percre hűtőbe teszem, majd nagyobb evőkanál segítségével beleszagatom a forró olajba, és mindkét oldalát aranybarnára sütöm. Krumplipürével, friss zöldségsalátával fogyasztjuk.

50 dkg csont nélküli csirkemellet nagyon apró kockára vágok, 30 dkg csirkemáját tejbe áztatok, majd fél óra után leszűröm. A májat is apró kockára vágom, megsózom, borsozom. Három cikk zúzott fokhagymát, öt felvert tojást, két evőkanál apróbb zabpelyhet, egy evő-

ÉDESBURGONYA-TORTA ALMÁVAL, ÁFONYÁVAL

Három nagyobb édesburgonyát a reszelő nagyobbik részén lereszelek, egy nagyobb, lédús almát szintén. Nem csavarom ki a levét. Öt tojást, hat evőkanál sütőtökszirupot, egy kávéskanál fahéjat, egy kávéskanál gyömbérport, hat evőkanál darált mandulát, fél csésze olajat, öt evőkanál olívaolajat, csipetnyi sót, hat evőkanál zabpelyhet, 10 dkg olvasztott vaját, két evőkanál teljes kiőrlésű lisztet alaposan összekeverek.

Legvégén fél csésze fekete áfonyát, egy tasak sütőport is óvatosan hozzáadok. Két kalács

formájú tepsit kivajazok és lisztezek, majd egyformán elosztom mindkét tepsibe a masszát. 180 fokon 10 percre, majd 160 fokon 35 percre sütöm.

A krémhez szükséges: 25 dkg mascarpone, 10 dkg vaj, 10 dkg porcukor és egy evőkanál tejföl, ezeket alaposan kikeverem, majd miután kihűl a torta, a tetejére kenem vastagon. Tetszés szerint díszíthető.

TEPSIS ZÖLDSÉG, KACSAZSÍRRAL, FÚSZEREKKEL

Egy kg újkrumplit, két nagyobb édesburgonyát, két kisebb cukkinet vastagabb hasábokra vágok. Megsó-zom, borsozom. Két evőkanál kacsazsírral, egy kávéskanál mustárral, egy kávéskanál mézzel, öt cikk zúzott fokhagymával, egy evőkanál pirospaprikával, egy szál vagdalt rozmaringgal, pár vagdalt mentalevéllel, három evőkanál száraz fehérborral, egy karikára vágott piros kápiapaprikával egy edényben összekeverem. Lefóliázom, és a sütőben 30 perc alatt puhára párolom. Ezt követően eltávolítom a fóliát, és alaposan megsütöm. Nekem mindig van lesütött kacsacombom is, így ezzel táltam a zöldséget.

Jó étvágyat kívánok!

Rózsa Enikő

Évente mintegy hárommillió ember halálát okozza

Kampány az alkoholfogyasztás ellen

Májustól júniusig az Országos Közegészségügyi Intézet (INSP) az egészségügyi igazgatóságokkal partnerségben országos alkoholfogyasztás-megelőzési kampányt folytat, amelynek célja a serdülők, a szülők és a lakosság tájékozottságának és tudatosságának növelése az alkoholfogyasztás egészségre és életre gyakorolt negatív hatásait illetően.

Az alkoholfogyasztás növeli a szájüregi, garat-, nyelőcső-, máj-, vastagbél- és emlőrák kockázatát, valamint káros hatással van a szív- és érrendszerre és az emésztőrendszerre – hangsúlyozzák az az INSP honlapján közzétett bejegyzésben.

Az alkohol függőséget okoz, a serdülők és a fiatal felnőttek vannak a legnagyobb veszélynek kitéve a hosszú távú károsodás szempontjából. Az alkoholt fogyasztó fiataloknál négyszer nagyobb a kockázata annak, hogy felnőttkorukban alkoholfüggővé válnak. A negatív hatások ellenére az alkohol továbbra is az egyik legszélesebb körben használt pszichoaktív szer, és az alkoholfogyasztás társadalmi elfogadottsága magas. A kampány részeként arra ösztönöznék mindenkit, különösen a szülőket: próbáljanak meg egyáltalán nem inni alkoholt júniusban, és váljanak példaképpé gyermekeik számára.

A szakértők szerint a szülők kulcsszerepet játszanak a kedvező családi légkör megteremtésében, az

értékek népszerűsítésében, az alkoholmentes, egészséges szokások kialakításában.

„Minél későbbre halasztják a serdülők az alkoholfogyasztás megkezdését, annál kevésbé vannak kitéve a kockázatoknak. Ezért alapvető fontosságú, hogy a szülők támogassák gyermekeiket abban, hogy mellőzzék az alkoholfogyasztást. A korai szülői beavatkozás megelőzheti az alkohollal kapcsolatos problémákat a serdülőknél. Tájékoztatni kell őket a kockázatokról, és támogatni kell őket abban, hogy egészséges döntéseket hozzanak” – figyelmeztetett a közegészségügyi intézet.

Mivel az alkoholfogyasztásnak nincs biztonságos szintje, életkortól függetlenül ajánlott az alkoholfogyasztás kerülése.

A statisztikák szerint az alkoholfogyasztás világszerte évente 3 millió ember halálát okozza, 230 különböző betegségűpushoz vezethet, és hatással van mások jólétére és egészségére is a családban és a közösségben, a globális betegségte-

her 5,1%-át teszi ki, a 15-49 évesek körében az idő előtti halálozás és a fogyatékoság fő kockázati tényezője, és ebben a korcsoportban az összes halálozás 10%-áért felelős.

2018-ban a globális alkoholfogyasztás 6,2 liter tiszta alkohol volt személyenként (a 15 éves és idősebb korosztálynál), és a nem regisztrált fogyasztás (a szokásos ellenőrzési rendszeren kívüli alkohol) az összes fogyasztás 26%-át tette ki – derül ki a statisztikákból.

A WHO európai régiójában az alkohol évente közel egymillió halálesetet okoz, és jelentősen hozzájárul a nem szándékos és szándékos sérülésekhez. A születés előtti alkoholexpozíció magzati alkoholspektrum-zavarokhoz vezethet, amely a magzati születési rendellenességek egész sorát foglalja magában, azaz testi, szellemi, később pedig viselkedési és/vagy tanulási rendellenességeket, amelyeknek akár egész életre szóló következményei lehetnek, és amelyek – sok más fogyatékossgal ellentétben – 100%-ban megelőzhetők.

Ezenkívül az alkohol felelős minden negyedik halálesetért a 20-24 évesek körében, és a WHO európai régiójában a munkában tölthető elvesztett évek és ezáltal a gazdasági fejlődés és termelékenység csökkenésének egyik vezető

Illusztráció

oka. Az alkoholfogyasztás ugyanakkor a rákos megbetegedések mintegy 17%-ának okozója.

Az enyhe vagy mérsékelt alkoholfogyasztás (kevesebb mint 20 g tiszta alkohol naponta) az esetek 13,3%-ával hozható összefüggésbe,

ami európai szinten 2017-ben mintegy 23 ezer új rákos megbetegedésnek felel meg – derül ki a statisztikákból.

Romániában az átlagos éves alkoholfogyasztás magas, 2023-ban 10,3 liter tiszta alkohol fejénként.

Az énekszerző kuruc (2.)

Szilágyi Mihály

Pálóczi Horváth Ádám – mint említettük – nagy hazafi volt. Bár tudott németül, inkább az angolnyelv-tudásával hivalkodott, hogy azzal is bosszantsa a hazáját bitorló osztrákokat.

A XIX. század eleje több szempontból is jelentős időszaka volt a magyar irodalomnak és zenetörténetnek. Ebben az időben zajlott az úgynevezett nyelvújítás mozgalma, de ekkor kezdődött az a fajta zenei átállás is, amikor a magyar zenei életben igyekeztek előnyben részesíteni a magyar nyelvet. Ekkor indul hódító útjára az operaáriákat imitáló magyar nóta is. Horváth János a nemzeti öntudat formálódásának, vagyis a „nyelvi szempontú irodalmiság” korának nevezte ezt az időszakot.

A nyelvújítás törekvése nem volt ínyére Pálóczinak. Erős nemzetféléte, a magyar nyelv ősi ízének és erejének őrzése felülírt benne minden újítási szándékot. Természetesen – utólag – hozzá kell tennünk, hogy a nyelvújításra égetően szükség volt, mert az osztrákok és többen úgy vélték, a magyar szókincs rendkívül szegényes és alkalmatlan a zökkenőmentes adminisztrációhoz és tudományosság művelésére. A nyelvújítók szándéka pedig az volt, hogy alkalmassá tegyék a magyar nyelvet az osztrák elvárásoknak. Kazinczy Ferenc és az őt követő nyelvújítók elképesztő küzdelmet folytattak, hogy alkalmassá tegyék nyelvünket az akkori modern világ elvárásaihoz. A jó szándék azonban gyakran fura új szavakat eredményezett. Pálóczi egyáltalán nem nézte jó szemmel a mesterkélt átalakítást, és emiatt heves vitákat folytatott Kazinczyval.

A nyelvújítás ellenzői között több híres név megjelent akkoriban, sőt e híres nevek árnyékában napvilágot látott egy paródiairat

is, amely az erőltetett nyelvújítást állította pellengérre. Egy bizonyos Mondolat című gúnyirat névtelenül jelent meg. Természetesen voltak gyanúsítottak, közöttük Horváth Ádám is, de ő – és más lehetséges szerzők is – kurucos szemöldök-összevonással tarkított szigorral tagadta, hogy bármi köze is lenne a Mondolathoz. Ez a Mondolat már a címében is hordozza a nyelvújítók fura gondolkodásmódját, mert a mondat és a gondolat összemosásából származik. Ebben a terjedelmes – ugyanakkor nehezen érthető, de annál izgalmasabb olvasmányban – rendkívül érdekes szavak és kifejezések olvashatók. Mindenik csupa furcsaság, és arra igyekszik irányítani a figyelmünket, hogy bizony a nagy igyekezet akár komédiát csinálhat a nyelvünkéből.

Csak hogy érezhető legyen a Mondolat figyelmeztetése, vegyünk számba néhány rendkívül érdekes nyelvújítás-paródiát! A kiadvány érdekes helyen jelent meg 1813-ban: „Dicshalom” érezhetően egy élces utalás volt a túlzó nyelvújítóknak. A ZAFYR CZENCZYNEK (a betűk felcseréléséből kiolvasható Kazinczy Ferencz neve) ajánlott írás bővelkedik a leleményes ínyencségekben, mint például a „Közönyűjságok”, „hiszelékeny”, „tösrékedni” [sér-tő(s)kedni]), „vértestném”, „Titokírász” kifejezésekben, de ugyanakkor sok körülményes megfogalmazás is rávilágít a nyelvújítás mesterkéltségére. „Ha a' viszontvizitek' unalma közül, vagy a' hangbetűzetbe belé fáradva, Zongorád mellől kertilakdnak kies virúlmánnyára kimozgol: sok hihetössel reménylem, hogy ezen tudományossan kitisztított Anybeszéletnek olvasása elméd' búgondjait felejtésbejuttásra fogja sürgetni.” No, tessék egy ilyen idézettel próbára tenni érettségiző fiataljaink életérettségét és szövegértését, hogy beteljesületje legyen okítónyájunk mitsemtevésének a vádolatjának! Aki fogékony a

nyelvújítás ily színes paródiájára, kutakodjon sok sikerrel a világpókháló ágán-bogán, és megtalálja a neki való beszéd-csemege-seményt!

Érezhető, hogy jogos volt Pálóczi Horváth Ádámnak és társainak a felháborodása a nyelvújítás vadhajtásai ellen. Nyelvünk természetességének féltése szülte az imént említett kiadványt. Levelezett Széchényi Ferenc gróffal, aki támogatta is művészi törekvéseit. Horváth Ádám, látva a nyelvújítók néha fura tevékenységét, egy nyelvművelő társaság létrehozását szorgalmazta. Kitűnő érzékkel látta, hogy melyek a legégetőbb feladatok

nyelvünk megújításában: egységes grammatika és helyesírási szótár kiadása. Széchényi gróffal való tanácskozásai során felvetette, hogy a nyelvművelő tudós társaság munkája lenne a nyelvjárások miatti eltérések egységesítése, hogy ne legyen több különböző írásmódja egyetlen szónak. Jónak látta, hogy évente többször összegyűlve tanácskozzon nyelvi ügyben, de ezt az ötletét a gróf elleanezte, nehogy felmerüljön a „conventiculum” (vagyis osztrák szemmel titkos tanácskozó gyűlés) gyanúja, és ebben ő mint támogató részes legyen, ezért inkább a levelezést javasolta a leendő társaságnak. Továbbá 1791-ben a Magyar Kurírban nem volt pozitív fogadtatása Széchényi, Pálóczi és Kazinczy társaság-alapító törekvésének, mert mindhárom személy a szabadkőműves páholy tagja volt, és attól tartottak, nehogy ez a társaság megfigyelő csoporttá alakuljon.

Horváth Ádám, rendkívül haladó gondolkodású ember lévén, Magyarországon elsőként emelte fel szavát a női egyenjogúság mellett – tette ezt 1790-ben, amikor már érezhetőek voltak a feszültségek első házasságában. Ki tudja, szószóoló lett volna a női egyenjogúság ügyében néhány évvel később, amikor „kibírhatatlan zsarnoki természetű” asszonnyal tette próbára vidám életkedvét?

Szívében, lelkében kurucos magyar volt. Kazinczynak írott levelében vall nemzetféléltő viselkedéséről: „Szeretnéd, ha idegen nyelveket tudnék, de ezt az én szerencsétlenségem még eddig meg nem engedte, jóllehet a német nyelv iránt nagyon is érzékenlen vagyok, még most is, mivel nemzetemet feletteszeretem, és ezt mutatom öltözetemben is, mert rajtam eddig még idegen öltözet nem volt az egy mellrevalón kívül (de az is csak igen ritkán), és nyárban elvéte kalap.” Tehát igyekezett nemcsak az ősi nyelvet, hanem a viseletet is megőrizni.

Publilius Syrus órómai mimusköltő egyik gondolatát idézzük a rejtvény fősoraiban.		1.	BECÉZETT ZSIGMOND	FELVIGYÁZÓ	TÜLSÓ HELYRE TEVŐ	KETTŐZVE AFRIKAI FADOB	AZ ARGON VEGYJELE	MŰVÉSZI HÁRMAS	MAGAS NÖVÉNY	KICSÍ A SE-BESSÉGE	G. BRUNO SZÜLŐ-VÁROSA	PÁRATLAN VARGA!	PORTÉKA PÉNZBENI ÉRTÉKE	EGER VÁRÁT VÉDTE (ISTVÁN)	OLASZ ÍRÓ (DARIO)	D. AM. FÜ-VES PUSZTA	... SAN, KINAI HEGYSÉG	NÉMA TÖRÖK!	ELLEN (GÖRÖG)
		A																	E
		TESTRÉSZ!			ABBA AZ IRÁNYBA NÉVELŐ				NEHEZTEL PALINDROM FÉRFINÉV						LENDÜLET	OLASZ PÉNZ VOLT			
		SZALADÁS RITMUSA					SZIGET (OLASZ)						BECSAPHATÓ EMBER					NÉVELŐ	AKKAD EPOSZ
2.	F	NÍLUS-PARTI FŐVÁROS	VALÓ NAGYON KICSÍ			SZITA ÉLÉNK SZÍN						SZABAD JAPÁN HARCOS EGY HELYEN SEM						LATIN ÉS ÓH, ÉLETEK ... (ADY)	
DARVAK REPÜLÉSI FORMÁCIÓJA					PASCAL (RÖV.)	ÓRÓMAI HADI EGYSÉG		KÖZLEKEDÉSI PÁLYA			ISMÉTELT TILTÁS			FRANCIA ARANY			GÖRÖG BETŰ	LAKATLAN!	
NAGY LEVÉL (NÉP.)				FINOM ÉTOLAJ	KOHÓ MEL-LÉKTERMEK				GÖRÖG BETŰ	VÍZLÁGYÍTÓ SZER					E. ... POE	BIKILA ... (ETIÓPIAI ATLÉTA)			
NEVEZETES					EHETŐ A GYÜMÖLCS ... RAE (AMÉRIKAI FILM)				TARA ÚRNŐJE (SCARLETT)	AZ AARE FR. NEVE						INDIÁN CSÓNÁK	VÁRPALOTA RÉSZE		
TEREPJÁRÓ AUTO-MÁRKA				LONDONI	AKKOR INDUL			NEMES GÁZ ARATI						KETTŐ(S) (LATIN)	BÉKAPARADICSOM		HAJÓFAR	NÉMÁN TÖR!	
JAPÁN DRÁMAI MŰFAJ			NÉMET ALAJOS	KETTŐZVE ZSELATIN				OSZTRÁK RÉGIÓ					ALTATÓ SZÓ	NÉMET VÁROS					NULLA TIZENEGY (NÉMET)
MAGAD			SZÁNDÉKOZÓ MÁS NÉVEN			ÚT MELLÉ ÜLTETIK	SERTÉS KICSINYE					CSATAN-GOLÓ CSUPÁN						TOVA CSAPAT	
ELVETNI-VALÓ				KILOMÉTER	...EBCSONT BEFORR (PETŐFI)		MOLIBDÉN VEGYJELE	MESSZE (FRANCIA)	EBLAK	KUKORICÁ-LISZTBÓL KÉSZÜLT SÜTEMÉNY		RÓMAI 101	MEGTÉ-VESZTŐ ÖTLET		A BETŰ LÉNYEGE!	ÉRINTENI TILOS		BELETLEN! ELŐ JELEN-TESŰ ELŐ-TAG (LATIN)	FÜZET (RÉG)
... BATES, ANGOL SZÍNESZ					RIADÓ	VESZTESÉG				FESTŐ ESZKÖZE	MEZŐ				ERD. FEJE-DELEM V. ... AVIV, IZRA-ELI VÁROS				
ÜTÉSEK NÉLKÜLI KÉZITUSA						TEPLÓMI ÉPÍTMÉNY	TILTÓSZÓ				ERDÉLYI SZÍNESZ (LEHEL)	TÜZEL				ÉTLEN RÉNI!	A NÁTRIUM VEGYJELE		EZER! KUTYA
PÁRAI			EURÓPAI ÁLLAM	ZORRÓ JELE				PSZICHÉ EGYES!					... ELEK (MESEÍRÓ)	GIGA (RÖV.)					
L.N.J.	L											PIRAMIS					... SÁMUEL (MAGYAR KIRÁLY)		

Április 24-i rejtvényünk megfejtése: ***Ha a feltételek megengedik, az emberek inkább hajlanak a tisztességre.***

A kihagyott büntetők döntöttek Csíkfalván

Gligor Róbert László

Nyárádmenti rangadót játszottak a Maros megyei labdarúgó 5. ligában, az 1. csoport 11. fordulójában: Csíkfalva Jeddét látta vendégül.

Fordulatos mérkőzést láthatott a két csapat szurkolótábora, amely végül nem hozott változást a tabellán. A kezdeti percek kiegyenlített játéka után a hazaiak az első veszélyesebb helyzetükből meg is szereztek a vezetést a 14. percben, Máthé közlről pöckölte be a játékszert a vendégek hálójába (1-0). A jeddiek a 26. percben egyenlíthettek volna, de az egyedül maradt Trifan lövését Moldován hárította, amire csapattársai egy gyors ellentámadással válaszoltak, Incze jó beadását Csizmadia a jeddi kapu fölé küldte. Néhány perc múlva ismét a vendégek alakítottak ki gólszerzési lehetőséget, de a csíkfalvi védőknek az utolsó pillanatban sikerült menteniük. A vendégeknek végül a 36. percben sikerült megszerezniük az egyenlítő találatot az egyedül maradt Olariu révén (1-1), és gyors ütemben fordítani is tudtak, Trifan lapos kapáslövessel bevette a hazaiak kapuját (1-2). A vendégek öröme nem sokáig tartott, ugyanis a 41. perben egy oldalbedobást követően Csizmadia közeli lövésével egyenlített (2-2), sőt a hazaiak kezében volt a fordítás lehetősége is: a 43. percben Nagyot lerúgták a vendégkapu közelében, ám a megítélt büntetőt Csizmadia nem tudta értékesíteni, Hărăstășan kivédte a pontrúgást. A következő percben ismét a hazaiaknak ítélt büntetőt a játékvezető Marton buktatásáért, de a vendégkapus ezúttal is hárított Nagy lövésénél.

A második játékrész is kiegyensúlyozott játékot hozott, mindkét csapat a győztes gól után loholt, amelyhez végül a vendégek álltak közelebb: a 70. percben Trifan szabadrúgása a kapu fölött, három perc múlva Olariu próbálkozása a kapufa mellett szállt el. A győ-

Fotó: Gligor Róbert László

zelem lehetősége a 75. percben került a vendégek kezébe, de nem tudtak élni vele, a Moldován buktatását követően megítélt büntetőt Trifan a kapu mellé lőtte, s a továbbiakban már érdemleges helyzetet egyik csapat sem tudott kialakítani.

Az eredmény különösebb változást nem hozott egyik csapat számára sem, a tabellát a hétvégén a Sáromberkét lehengerlő Harasztkerék vezeti toronymagasan, Jedd továbbra is a második helyen áll, Csíkfalva is maradt a negyedik helyen.

Eredményjelző

* 4. liga, II. értékcsoport, 17. forduló: Hadrév – Dedrád 0-3 (játék nélkül), Mezőtőhát – Gernyeszeg 5-0, Alsóidecs – Mezőceked 2-2, Nyárádkarácsoni Szikra – Görgénysóakna 4-3, Mezőpagocsa – Mezőzáh 2-1, Bátos – Mezőgerebenes 2-0; 18. forduló: Mezőzáh – Hadrév 3-0 (játék nélkül), Gernyeszeg – Bátos 1-6, Mezőgerebenes – Kerelőszentpál 3-6, Dedrád – Nyárádkarácsoni Szikra 1-4, Görgénysóakna – Alsóidecs 6-2, Mezőceked – Mezőtőhát 6-2. *Az élcsoport:* 1. Mezőceked 41 pont, 2. Görgénysóakna 40, 3. Bátos 40.

* 5. liga, I. csoport, 11. forduló: Harasztkerék – Sáromberke 6-1, Déda – Nyárádgálfalva 3-2, Lövér – Mezőszentmárton 2-2, Csíkfalva – Jedd 2-2, Gyulakuta – EgreStő 2-0. *Az élcsoport:* 1. Harasztkerék 33 pont, 2. Jedd 22, 3. Gyulakuta 21, 4. Csíkfalva 18.

* 5. liga, II. csoport, 11. forduló: Vámosgálfalva – Csittszentiván 1-7, Nyárádkarácsoni Jövő – Szászbogács 2-1, Somosd – Harangláb 5-4, Désfalva – Magyarsáros 5-1. *Az élcsoport:* 1. Somosd 27 pont, 2. Désfalva 24, 3. Csittszentiván 20.

Jegyzőkönyv

5. liga, 1. csoport, 11. forduló: *Csíkfalvi Millenium – FK Jedd 2-2 (2-2).*

Csíkfalva, mintegy 100 néző. Vezette: Demeter Attila, Ormenișan Carlos, Nicușan Răzvan. Ellenőr: Sütő János (mindannyian Marosvásárhelyről)

Csíkfalva: Moldován – Incze, Csizmadia, Máthé, Lakó, Kis, Keresztesi, Mihály, Nagy, Marton (76. Tóth), Török (71. Amburus).

Jedd: Hărăstășan – Kászoni, Magyar, Báltesz, Kiss, Ruja, Moldován, Nagy, Gavrilița (46. Szilágyi), Olariu, Trifan.

Gólszerzők: Máthé (14.), Csizmadia (41.), illetve Olariu (36.), Trifan (38.).

Sárga lap: Keresztesi, Marton, illetve Kászoni, Magyar, Kiss.

Piros lap: Máthé.

Parádés párharc végén az Inter az első döntős a Bajnokok Ligájában

Az Internazionale jutott be elsőként a labdarúgó Bajnokok Ligája fináléjába, miután az elődöntő keddi visszavágóján, fordulatos mérkőzésen, hosszabbítás után 4-3-ra legyőzte a vendég FC Barcelonát és 7-6-os összesítéssel megnyerte a párharcot.

A várakozásoknak megfelelően barcelonai mezőnyfölénnyel indult a meccs. Az olaszok átadták a területet a katalánoknak, és egyértelműen kontrákra rendezkedtek be. A vendégek az első húsz percben veszélytelenül futballoztak, a hazaiak zárt védekezését nem tudták feltörni, de ekkor még Simone Inzaghi tanítványai sem kerültek helyzetbe. A folytatásban aztán az Inter többször szerzett labdát a középpályán, és ezek egyikéből Dimarco ugratta ki Dumphriest, aki az üresen érkező Lautaro Martinez elé táalt, az első meccsen sérülés miatt lecserélt argentin csatár pedig az üres kapuba lőtt.

A kapott gól mintha felébresztette volna Hansi Flick csapatát, a Barca ugyanis hátrányának tudatában az addiginál nagyobb lendülettel rohamozott, és különösen a jobb oldalon, Lamine Yamal révén meg tudta bontani a kék-feketék védelmét. A spanyol bajnoki listavezető azonban csak ígéretes helyzetekig jutott, kapuba nem talált, ami a félidő hajrájában megbosszulta magát. Egy gyors Inter-kontra végén ugyanis Lautaro Martinezt Pau Cubarsis nem tudta tisztán szerelni, a VAR-vizsgálat végén pedig Szymon Marciniak játékvezető büntetőt ítélt, amit Hakan Calhanoglu magabiztosan értékesített.

A fordulás utáni percekben úgy tűnt, az Inter magabiztos

játéka érvényesül a folytatásban is, ám a Barca első veszélyes támadásából szépített. Az Inter ettől megzavarodott, a Barcelona pedig futószalagon alakította ki a helyzeteket, s ugyan egyszer még Sommer óriási bravúrral megmentette csapatát, a 60. percben már nem volt esélye Dani Olmo fejésénél.

Az egyenlítés után a Barca fokozatosan visszavett a tempóból, ám így is irányította a játékot, mivel a hazaiak érezhetően elfáradtak. Simone Inzaghi cserékkel próbált frissíteni, ám így sem lett veszélyesebb a csapata, ahogy az utolsó percek előtt a katalánok sem veszélyeztettek. A 87. percben viszont a Barca az olasz 16-os előterében labdát szerzett, ami után Raphinha lőtt gólt és úgy tűnt, eldöntötte a továbbjutás kérdését. Az Internazionale azonban a rendes játékidő ráadásában – Yamal kapufája után – Acerbi révén hosszabbításra mentette a meccset.

A hosszabbítást már zuhogó esőben kezdték a csapatok, a játékosok pedig ekkorra egyértelműen utolsó erő tartalékaikat

Jegyzőkönyv

Bajnokok Ligája, elődöntő, visszavágó: *Internazionale (olasz) – FC Barcelona (spanyol) 4-3 (2-0, 3-3, 4-3)* – továbbjutott: az Internazionale, 7-6-os összesítéssel.

Milánó, San Siro Stadion, vezette: Szymon Marciniak (lengyel).

Internazionale: Sommer – Bisseck (71. Darmian), Acerbi, Bastoni – Dumfries (109. De Vrij), Barella, Calhanoglu (79. Zielinski), Mhitarjan (79. Fratesi), Dimarco (55. Augusto) – L. Martínez (71. Taremi), Thuram.

Barcelona: Szczesny – García (98. Fort), Cubarsí (106. Gavi), I. Martínez (76. Araujo), G. Martín – De Jong, Pedri (106. Victor) – Yamal, Olmo (83. F. Lopez), Raphinha – Torres (90+1. Lewandowski).

Gólszerzők: L. Martinez (21.), Calhanoglu (45+1.), Acerbi (90+3.), Fratesi (99.), illetve Garcia (54.), Olmo (60.), Raphinha (87.).

Sárga lap: Calhanoglu (36.), Mhitarjan (69.), Acerbi (90+5.), Augusto (92.), Bastoni (118.), illetve I. Martinez (52.), Victor (90+5.).

Európai focikörkép

* *Angol Premier Liga, 34. forduló:* Nottingham Forest – Brentford 0-2; 35. *forduló:* Arsenal – Bournemouth 1-2, Aston Villa – Fulham 1-0, Brentford – Manchester United 4-3, Brighton & Hove Albion – Newcastle United 1-1, Chelsea – Liverpool 3-1, Crystal Palace – Nottingham Forest 1-1, Everton – Ipswich 2-2, Leicester – Southampton 2-0, Manchester City – Wolverhampton 1-0, West Ham United – Tottenham 1-1. *Az élcsoport:* 1. Liverpool 82 pont, 2. Arsenal 67, 3. Manchester City 64.

* *Spanyol La Liga, 34. forduló:* Arsenal – Bournemouth 1-2, Aston Villa – Fulham 1-0, Brentford – Manchester United 4-3, Brighton & Hove Albion – Newcastle United 1-1, Chelsea – Liverpool 3-1, Crystal Palace – Nottingham Forest 1-1, Everton – Ipswich 2-2, Leicester – Southampton 2-0, Manchester City – Wolverhampton 1-0, West Ham United – Tottenham 1-1. *Az élcsoport:* 1. FC Barcelona 79 pont, 2. Real Madrid 75, 3. Atlético Madrid 67.

* *Olasz Serie A, 35. forduló:* Bologna – Juventus 1-1, Cagliari – Udinese 1-2, Empoli – Lazio 0-1, Genoa – AC Milan 1-2, Inter – Hellas Verona 1-0, Lecce – Napoli 0-1, Monza – Atalanta 0-4, Parma – Como 0-1, AS Roma – Fiorentina 1-0, Torino – Venezia 1-1. *Az élcsoport:* 1. Napoli 77 pont, 2. Inter 74, 3. Atalanta 68.

* *Német Bundesliga, 32. forduló:* Freiburg – Bayer Leverkusen 2-2, St. Pauli – VfB Stuttgart 0-1, RB Lipcse – Bayern München 3-3, Mainz – Eintracht Frankfurt 1-1, Mönchengladbach – Hoffenheim 4-4, Union Berlin – Werder Bremen 2-2, Borussia Dortmund – Wolfsburg 4-0, Heidenheim – Bochum 0-0, Augsburg – Holstein Kiel 1-3. *Az élcsoport:* 1. Bayern München 76 pont, 2. Bayer Leverkusen 68, 3. Eintracht Frankfurt 56.

* *Francia Ligue 1, 32. forduló:* Lyon – Lens 1-2, Lille – Olympique Marseille 1-1, Nice – Reims 1-0, St. Etienne – AS Monaco 1-3, Nantes – Angers 0-1, Strasbourg – Paris St. Germain 2-1, Auxerre – Le Havre 1-2, Brest – Montpellier HSC 1-0, Toulouse – Stade Rennes 2-1. *Az élcsoport:* 1. Paris St. Germain 78 pont, 2. Olympique Marseille 59, 3. AS Monaco 58.

Fotó: az FC Barcelona közösségi oldala

Könyvek ünnepe Nyárádszeredában

Április 27-én harmadik alkalommal szerveztek olvasónapot Nyárádszeredában. Ezúttal is többórás, kicsiket-nagyokat megmozgató programmal álltak elő a szervezők.

Gligor Róbert László

Annak ellenére, hogy a Nyárádszeredáé nem egy nagy közösség, itt mégis aktív és nagy olvasóközönség van, és egy közel 180 személyes olvasóklub működik. A tagok közös tulajdonsága, hogy szeretik az olvasást és az irodalmat, és szívügyüknek tartják ezt népszerűsíteni. Annál is inkább, mert az olvasás is, az irodalom is kortalan, azaz az egész kis gyerek életébe is be lehet csempészni az irodalmat a meseolvasás révén, majd az olvasás megtanulásától életünk végéig elkísérhet minket az irodalom. Ezért a helyi olvasóklub évente olvasónapot szervez, amellyel az irodalom fontosságára, kortalanságára és szépségére szeretné felhívni a figyelmet – tudtuk meg Kovács Anabella szervezőtől.

Több korosztályra gondoltak

Idén is olyan interaktív, színes programot szerveztek, amellyel széles réteget tudnak megszólítani, és amelyben a legkisebbek is megtalálják a számukra érdekes programot. Egy ilyen olvasónapon nem csupán irodalmi programok vannak, hanem a legkisebbeknek kézműves-foglalkozást is biztosítottak, ahol fából készült könyvjelzőt színezhettek és vihetek haza, de bizonyos olvasmányokból fel is készülhetnek az érdeklődők az alkalomra, az irodalmi kávéház szintén egész délután működött.

Idén két íróval találkozhatott a közönség: sikerült bepótolni a betegség miatt már egyszer elhalasztott találkozót Zágoni Balázs kolozsvári íróval, és eljött Péterfy-Novák Éva magyarországi író is (akit férje, Péterfy Gergely író is elkísért), akit bizonyos tekintetben megosztónak tartanak, ugyanis olyan témákkal foglalkozik, amelyek sokakat érintenek, de senki sem beszél róluk nyíltan.

Így délben az óvodások és kisiskolások, azt követően a nagyobb diákok és a felnőttek ismerhették meg Zágoni Balázst, illetve tehették fel neki kérdéseiket. Azért is volt különleges az idei rendezvény, mert a kritikusnak tartott ifjúsággal is találkozott az író.

Ezt követte a titkos könyves küldetés, amely új

program volt az előző évekhez viszonyítva: a szervezők minden korosztály számára kérdéseket készítettek elő (a kisebbek ezeket fára aggatott lufikon találták meg a szabadban), és aki helyesen tudott válaszolni, egy-egy előre becsomagolt könyvet kapott jutalmul.

Délután sor került az állandó programpontra, a villámcsődületre, idén a résztvevők szabadtéren a három író társaságában csillagalakzatban ültek vagy heveredtek le a zöld fűre (ezt Zágoni könyve, A százados és a csillag ihlette – szerző megjegyzése), és olvastak fél órán át. A jeles programponthan most is részt vettek az ifjak. A program a Péterfi-Novák Évával való író-olvasó találkozóval folytatódott, majd zárásként az olvasóklub rendes havi, zártkörű találkozójára is sok került, amelyen a három író is jelen volt.

Sok az érdeklődő

Az idei olvasónapot is nagy érdeklődéssel várták a helyiek, sok a pozitív visszajelzés, és az, hogy már harmadszor szervezték meg, igazolja, hogy az előző évek rendezvényei is sikeresek voltak. Ezért is öröm számukra az, hogy idén is megszervezhették, és hogy százas nagyságrendű közönséget mozdítottak meg – értékelte a rendezvényt Kovács Anabella, megjegyezve, hogy mindig a közösségi igény dönti el, hogy melyik író lesz a meghívott ezen a rendezvényen, vagy ugyanígy az év további könyves programjain is. Az olvasóklub rendszeresen meghív pszichológusokat is, ezeket az alkalmakat is nagy érdeklődés övezi. Évről évre találkoznak új arcokkal, új klubtagokkal is az olvasónapon, és ilyenkor olyanok is eljönnek, akik nem klubtagok, csak egyszerűen szeretnek olvasni. Sőt, még Marosvásárhelyről is jönnek ide érdeklődők, mert olyan írókat hívnak meg Szeredába, akik mostanában nem jártak Erdélyben, vagy nem voltak, nem lesznek a marosvásárhelyi könyvvásár meghívottjai – taglalta a szervező.

Az idei rendezvényt a nyárádszeredai Olvasunk Egyesület és a Csajok, olvassunk! könyvklub szervezte, a helyszínt a Bekecs Táncszínház biztosította a művelődési házban, besegített az önkormányzat is, míg a Király presszó az irodalmi kávéházat, a Virágzug üzlet a meghívott íróknak szánt ajándékokat, továbbá a virágkölteményeket és -díszeket biztosította, a Kis herceg könyvesüzletből a szerzők köteteit lehetett előzetesen megvásárolni.

Könyvadomány iskoláknak

Folytatódik a Kriterion Alapítvány adományozási programja, a *Könyvet iskoláknak* elnevezésű program keretén belül idén Maros, Kolozs, Szilágy és Bihar megyei tanintézmények jutottak értékes könyvcsomagokhoz.

A nyárádszeredai középiskola 150 könyvvel lett gazdagabb

Fotó: a Bocskai István Elméleti Líceum közösségi oldala

A Kriterion Alapítványt 1992-ben Domokos Géza alapította, az alapítvány hosszú évek óta sikerrel működteti azt a kezdeményezést, amelynek célja, hogy magyar nyelven oktató tanintézmények könyvtárait gyarapítsa, illetve jutalomkönyvekkel és tanári kiadványokkal segítse a pedagógusokat. A MOL Románia főtámogató támogatásával a Kriterion Alapítvány ebben az évben is meg tudta valósítani programját. Bihar megyében a nagyváradi Ady Endre Középiskola, a Szent László Római Katolikus Teológiai Líceum, a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium és a margittai Horváth János Elméleti Líceum jutott könyvcsomaghoz, míg Kolozsváron a Báthory István, a Brassai Sámuel és az Apáczai Csere János elméleti líceumok. Szilágy megyéből a zilahi református Wesselényi Kollégium, Maros megyéből a marosvásárhelyi Bolyai Farkas, Nyárádszeredából a Bocskai István Elméleti Líceum került be az alapítvány idei programjába.

A nyárádmenti tanintézmény igazgatója lapunknak elmondta: összesen 150 könyvet kaptak nemrég. A könyvek (44 cím) változatos tematikájúak, az irodalmi művektől az enciklopédiáig. Minden címből egyet az iskola könyvtárába bevételeztek, így azok elérhetők a diákok számára a jövőben. A másod-, harmad- és negyedpéldányokat a diákok jutalmazására fordítják a tanév végén. „Ez nagy segítséget jelent számunkra, mert az év végi jutalomkönyveket nem egyszerű beszerezni” – tette hozzá Fülöp László. Az iskolát előzőleg megkérdezték, hogy hajlandó-e fogadni egy ilyen ajándékot, aminek a tanintézmény képviselői természetesen örvendtek, és szívesen fogadták. (GRL)

A romániai magyar kisebbség történelme és hagyományai tantárgyversenyen

A Maros megyei diákok újra bizonyítottak

A romániai magyar kisebbség történelme és hagyományai tantárgyverseny országos döntőjét a hatodik és hetedik osztályosok számára Kovászna megyében tartották. Április utolsó hetében tizenegy megye hetvenkét megyei győztes diákja mérte össze tudását Kézdivásárhelyen, a Nagy Mózes Főgimnáziumban.

Szer Pálosy Piroska

Maros megyéből nyolc tanuló vett részt, Dicsőszentmártonból és Marosvásárhelyről. A hetedik osztályosok korcsoportjában két csapatot a dicsőszentmártoni Traian Általános Iskola diákjai képviseltek, ők a

megyei verseny első és második helyezettjei voltak. A marosvásárhelyi Liviu Rebreanu Általános Iskolát két hatodikos, a Bernády György iskolát ugyancsak két hatodik osztályos diák képviselte, akik a megyei versenyen I-II. helyezést értek el. Az országos tantárgyversenyen elért

eredmények is a Maros megyei diákok szorgalmát és a pedagógusok kitarását bizonyítják, ezúttal két második díjjal, egy dicsérettel és két különdíjjal tértek haza.

A dicsőszentmártoni Traian Általános Iskola második helyezett diákjai *Koncz Szilárd* és *Hadnagy Alíz* voltak, akik írásbelin szintizes jegyet értek el. Dicséretben részesült *Kiss Róbert* és *Méder Zsolt Csaba*, felkészítő tanáruk *Gagyi Zoltán Loránd*.

A marosvásárhelyi Liviu Rebreanu Általános Iskola második helyezett diákjai a hatodik osztályosok korcsoportjában: *Adorjáni Jóel* és *Nagy Anna Boróka*, felkészítő tanáruk *Kerekes Szilárd*. Ez utóbbi diákcsoport Tamás Sándor, a Kovászna Megyei Tanács elnökének különdíjában is részesült. A Babeş-Bolyai Tudományegyetem Magyar Történeti Intézete különdíjában a marosvásárhelyi Bernády György Általános Iskola diákjai, *Czintos Tímea* és *Mezei Dániel* részesültek, felkészítő tanáruk *Barát Andrea* volt.

Az országos tantárgyverseny a hazai magyar oktatás tekintetében rendkívül fontos, mivel a magyar nyelv és irodalom tantárgyverseny mellett ez az egyetlen, mely kizáró-

Maros megyei diákok (Kerekes Szilárd felvétele)

lag a magyar közösségeket érinti, és szerepel az oktatási minisztérium versenynaptárában. A romániai magyar nemzeti kisebbség történelme és hagyományai néven első alkalommal 1999-ben jelent meg a magyar iskolákban általánosan használt tankönyv, jelenleg a javított kiadványból tanulhatnak a diákok. Ebből a tantárgyból 2017-ben tartották az első országos versenyt Csíkszeredában.

Mindkét korosztályban kétfős csapatok versenyeztek, akiknek az írásbelin a korosztályonként külön megadott témakörben kellett válaszolniuk a kérdésekre. Ugyanakkor

egy történelmi témájú jelenetet is be kellett mutassanak, ami a végeredmény 20 százalékát képezte. A dicsőszentmártoni Koncz Szilárd és Hadnagy Alíz alkotta páros Árva Bethlen Katát, Kiss Róbert és Méder Zsolt párosa A Petőfi lova című humoros történetet jelenítette meg.

A maximum négyperces jelenetek kidolgozása igencsak sok kreativitást igényelt a diákok és felkészítő tanáraik részéről: a tananyaghoz kötődő történelmi eseményt kellett bemutatassanak, döntő történelmi pillanatokat, tényeket ábrázoljanak.

A dicsői versenyzők

MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MEGYEI UTAK SZOLGÁLAT

KÖZLEMÉNY

A MAROS MEGYEI TANÁCS, az „Árkok és útpadkák kiépítése Mezőpagocsa községben, Maros megye” projekt kedvezményezettje, értesíti az érdekelteket arról, hogy a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség döntést hozott a környezeti hatásvizsgálati eljárás keretében, és eszerint a beruházás kivitelezéséhez nem szükséges környezeti hatásvizsgálat. A kivitelezésre javasolt „Árkok és útpadkák kiépítése Mezőpagocsa községben, Maros megye” projektet Mezőpagocsa községben, Mezőpagocsa faluban, a DJ152B megyei úton, a Mezősályi - Mezőpagocsa - Keresztpatak, 8+190-9+900 km szelvények között, Maros megyében tervezik megvalósítani. A besorolási döntés tervezete, valamint annak indoklása tanulmányozható a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídvég utca 10 sz. alatti székhelyén, hétfőn 9-15 óra, keddtől péntekig 9-12 óra között, valamint az ügynökség <http://apmms.anpm.ro> honlapján. Az érdekeltek a besorolási döntés tervezetére vonatkozó hozzászólásaikat/megjegyzéseiket a közlemény közzétételétől számított 10 napon belül elküldhetik a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség internetes oldalára.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Ovidiu Dancu
ALELNÖK

Folytatódik a lomtalanítás és textilhulladék-gyűjtés

Május 8–10. között az Állomás téren, az oldalsó parkolóban, a Szabadság utcában, a Ion Heliade-Rădulescu utca sarkán, a Kultúrház (Cămin) utcában, a sportpályák mellett (a Felszabadulás utcánál), a Băneasa utcában, az újonnan épült ANL-tömbházak mellett, a Levendula utcában, a vasút mellett, a Hadsereg téren, a piac parkolójában, az oroszipiacnál, a Harcsa utcában, a vasút melletti parkolóban és az Ady Endre utcában, a játszótérnél lesznek kihelyezve a konténerek – áll a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal honlapján közzétett közleményben.

A Segesvári Pénzügyi Osztály közleménye ingóság eladásáról

2025. május 22-én 12 órakor Segesváron, a pénzügyi osztály székhelyén, az 1918. December 1. út 37/39. sz. alatt nyilvános árverésen eladásra kerül egy 2006-os évjáratú fekete Audi A4 személygépkocsi (első árverés).

A közleményt május 8-án függesztették ki a Segesvári Pénzügyi Osztályon, a Fehéregyházi Polgármesteri Hivatalban és az adós cég székhelyén, valamint megjelenik a Pénzügyminisztérium honlapján. Bővebb felvilágosítás a 0365/424-428-as telefonszámon, 225-ös mellék, a behajtó- és végrehajtói részlegen.

KIVONAT

a CAR Victoria Mureș IFN Egyesület
**2025. április 24-én, második összehívásra megtartott
rendes éves közgyűlésének határozatából**

Mi, alulírottak, a CAR Victoria Mureș IFN Egyesület tagjai, a rendes közgyűlés keretében ültünk össze, és az alábbiakat rögzítjük:

A közgyűlés összehívása a 26/2000. számú kormányrendelet 21. cikk (4) bekezdése, a 246/2005. törvény, valamint az egyesület alapszabályának 19.5. cikke alapján történt. A közgyűlés a második összehívás keretében zajlott le, a jelen lévő tagok biztosították, hogy határozatképes legyen.

A KÖZGYŰLÉS A KÖVETKEZŐ HATÁROZATOKAT HOZTA:

1. A közgyűlés levezető elnökének megválasztása.
2. Az igazgatótanács által javasolt napirend elfogadása.
3. Elnökségi tagok kinevezése.
4. Munkabizottságok létrehozása.
5. A 2024. január 1. – december 31. közötti időszak tevékenységi beszámolójának elfogadása.
6. Az ügyvezetés beszámolójának, a 2024. évi költségvetési végrehajtásnak és mérlegnek a jóváhagyása.
7. A 2024-es pénzügyi év végén keletkezett pénzügyi eredmény felosztásának és százalékos megosztásának elfogadása.
8. A 2024-es pénzügyi kimutatások elfogadása.
9. A cenzori bizottság 2024. évi jelentésének elfogadása.
10. Szociális támogatási formák jóváhagyása.
11. A 2024. évi költségvetés módosításának jóváhagyása.
12. A 2025. évi bevételi és kiadási költségvetés jóváhagyása.
13. Az igazgatótanács mentesítése a 2024-es pénzügyi évre vonatkozóan.
14. A felülvizsgált hiteljóváhagyási szabályzat elfogadása.
15. A cenzori bizottság szervezeti és működési szabályzatának jóváhagyása.
16. A 2025. évre vonatkozó tevékenységi és beruházási terv, valamint a szervezeti felépítés jóváhagyása.
17. Az igazgatótanács felhatalmazása a kamatok és hitelpolitika meghatározására és módosítására.
18. Küldöttek kijelölése az UJCAR Mureș által szervezett éves közgyűlésen való részvételre.
19. Az igazgatótanács felhatalmazása a közgyűlési határozat aláírására.

Tisztelettel,
a CAR Victoria Mureș IFN igazgatótanácsa

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

SZAKEMBER, lépcsőházfestést vállalom. Tel. 0771-605-189. (25691)

VÁLLALUNK szobafestést, tetőjavítást, szigetelést, vasmunkát, kerítéskészítést stb. Tel. 0742-344-119, Vilmos. (24717-I)

VÁLLALUNK háztetőkészítést cserépből/lemezről, kisebb javítást, meszelést, hidroizolációt, szigetelést, festést stb. Tel. 0758-880-496, Csaba. (25718-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya és feleség,

SZÉLL MÁRIA MÁRTA

82 éves korában eltávozott közülünk.
Temetése május 8-án, csütörtökön 11 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Lánya, Csilla, férje, Tibor és barátai. (25716-I)

SZABÓ IRMA,

szeretett édesanyánk, nagymamánk, testvérünk és rokonunk 2024. december 27-én, életének 85. évében elhunyt. Emlékét fia, Péter, lánya, Kinga, hat unokája, valamint gyászoló családja örökre szívében őrzi.
Temetése 2025. május 10-én 13 órakor lesz a szentgyörgyi temetőben, Marosvásárhelyen.

A gyászoló család. (p.-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Az OrtoProfil munkaközössége mély együttérzéssel osztja meg a Wagner Roland munkatársunk szeretett ÉDESANYJA elvesztése okozta fájdalmában. Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak. (68585-I)

Magas színvonalú fizetésköteles és térítésmentes orvosi szolgáltatások

Innovatív diagnosztikai és terápiás eljárások

Modern és kényelmes környezet

Szakrendeléseink:

általános sebészet · belgyógyászat · endokrinológia
érsebészet · fül- orr- gégészet · gasztroenterológia
kardiológia · szemészet · plasztikai sebészet · tüdőgyógyászat

Keress bizalommal!

0771195340

Marosvásárhely, Cukorgyár utca, 18E.

www.doraoptics.ro

Kultúrcsepp
CSÜTÖRTÖK 21:00

ETV
ERDÉLY TV

Virágok szimfóniája

10-11.05.2025 / 2025.05.10-11.

Sântana de Mureș - sat. Curteni Teren de fotbal
Marosszentanna - Udvarfalva Sportpálya

Spectacole, concerte
Târg produse locale
Curtea grădinarilor mici

Előadások, koncertek
Helyi termékek vására
Kiskertészek udvara

Organizator:
Sântana de Mureș

Partener:
Marosvásárhely

Partener:
Udvarfalva

Partener:
Curtea de Argeș

Partener:
Sibiu

Partener:
Târgu Mureș

Partener:
Bistrița

Partener:
Iași

A vásárlásban érdekelt az árverés előtti napig mutassák be a következő iratokat: vásárlási ajánlatot, a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló iratot vagy banki garancialevelet erről (az összeget a Szóvátai Kincstárhoz kell befizetni, címzett a Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal, Szóvátai Pénzügyi Osztály, IBAN-számla: RO06TREZ482506701XXXXXXX, adószám 4322670), az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazását, a román jogi személyeknek a Cégbíróság által kibocsátott cégbejegyzési okirat másolatát, a külföldi jogi személyeknek a cégbejegyzési okirat román nyelvű fordítását, a romániai magánszemélyeknek a személyazonossági igazolvány másolatát, a külföldi magánszemélyeknek a személyi igazolvány vagy az útlevél másolatát, valamint saját felelősségre tett nyilatkozatot arról, hogy az ajánlattevő nem az adós cég közvetítője.